

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda: Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k
1973. július 20.

bb.1. a főváros környezetvédelméért - sétautcák a belvárosban
i -don/p hi -cz 1973- július 20.

a közutak forgalmának és a járművek számának növekedésével együtt jár a fokozott levegőszennyezettség, a zajártalmak növekedése. Budapestén például a járműforgalom erőteljes növekedése a főváros zajszintjét a veszélyesség mértékéig emelte. ebben nemcsak a kocsizajnak van nagy része, hanem az utak, sínpályák és más közlekedési létesítmények építésénél alkalmazott technológiának is. ugyanis nem mindegy, milyen ágyazatban nyugszik a sín, milyen utakon közlekednek a kocsik. a félépítmenyi rendszerek megoldása - mint amilyenek a gyalogos aluljárók és a közúti felüljárók - a járműzajt nagyban csökkentheti, ha nem merev, hanem rugalmas konstrukcióban készül, a hangtalanul csükkadó kocsizajtók is valamelyest mérséklék a főváros zajszintjét.

a zaj mellett másik gond a járművek által okozott, egyre nagyobb mértékű levegőszennyeződés. az elmúlt esztendőben nemcsak a benzinüzemű személygépkocsik, de a dieselüzemű tehergépjárművek, autóbuszok száma is jelentősen emelkedett. az pedig ismeretes, hogy a dieselüzemű járművek még a benzinüzeműeknél is erősebben füstölnek.

a forgalom növekedését megállítani természetesen nem lehet. egyetlen megoldás, hogy a levegőt szennyező járműveket olyanokkal kell felváltani, amelyek teljesen füst nélkül közlekednek, vagy a jelenleginél lényegesen kevesebb füstöt okoznak. ezek az úgynevezett hibridautóbuszok. ilyen- elektromos üzemű - járművek kialakítására már folynak kísérletek. az „elektromos - autóbusz,, dieselüzemmel is működhet.

/folyt köv ./

-1-

NA

bb.1. a főváros....1.folyt /p

a budapesti városrészek közül a legszennyezettebb a belváros levegője. a szennyezettséget jelentősen csökkenti majd az észak-déli metróvonal megépülése, amikor is az autóbuszok belvárosi végállomásait meg lehet szüntetni, át lehet helyezni. a tervek szerint a belvárosban sétatca-rendszert alakítanak ki, vagyis sok utcát a közúti forgalomelől elzárnak.

a fővárosi környezetvédelmi terv egyik pontját ez év szeptember közepétől hajtják végre. mint ismeretes, a margitszigetről a gépkocsikat kitiltják. az intézkedésre azért volt szükség, mert a sziget rendeltetésszerű használatát egyre inkább zavarta a nagy átmenő forgalom, és a fűtőtűlő kocsik veszélyeztették a margitsziget értékes növényzetét. újabb parkolóhelyeket pedig csak a pihenőterület rovására lehetett volna létesíteni. /mti/

bb.2. automata informátor a nagyvázsonyi várban

vid/p ká -cz

1973. július 20.

a nagyvázsonyi kinizsi vár kápolnájában gépesítették az idegenvezetést. olyan készüléket állítottak fel, amely 4 nyelven, oroszul, angolul, németül és magyarul tájékoztat kinizsi páál legendás tetteiről, a vár történelmi múltjáról, a környék műemlékeiről és idegenforgalmi nevezetességeiről.

az automata informátor már az első napokban közönségsikert aratott. /mti/

bb.3. nemzetközi elismerés a magyar biokémiának - magyar tudós lett a nemzetközi biokémiai unió alelnöke

i ms/gk/p hi -cz

1973. július 20.

a közelmúltban stockholmban tartotta kongresszusát a nemzetközi biokémiai unió. ezen a jelentős tudományos összejövetelen nagy elismerés érte a magyar tudományt: az unió alelnökévé straub f. brunó akadémikust, a szegedi biológiai központ főigazgatóját választották. straub f. brunó, aki a napokban érkezett haza, a következőket mondta dr. majercsik sándornak, a magyar távirati iroda főmunkatársának a biokémikusok nagy seregszemléjéről:

/folyt köv ./

-2-

M

L

bb.3. nemzetközi1.folyt /p

- a nemzetközi biokémiai unió a 17 nagy nemzetközi természettudományos egyesület egyike. jelenleg körülbelül 28 ezerre becsülik a biokémikusok számát. magyarországon mintegy 200-an működnek.

- korábban meglehetősen szerény szerepet játszottunk ezeknek a nagy nemzetközi egyesületeknek a vezetőségében. az utóbbi időben azonban a magyar tudományos élet egyre növekvő súlyt kap a nemzetközi porondon. ezt mutatja, hogy a nemzetközi fizikai unió páál lénárd, a nemzetközi élettani társaság pedig lissák kálmán akadémikust egyik alelnökévé választotta.

- a mostani stockholmi választást a hazai biokémia fokozódó nemzetközi megbecsülésének jeleként értékelhetjük, annival is inkább, mivel ennek az uniónak a vezetősége mindössze négytagú és közülük az elnöki tisztet o. hayashi japán biokémikus-sal, az alelnök tisztét velem töltötték be, míg a főtitkár egy amerikai tudós lett. megválasztásunk egyébként hat évre szól.

- a stockholmi kongresszuson több ezer biokémikus vett részt. maga ez a nagy létszám is jelzi a biokémia óriási fejlődését. ezt igazolták az előadásokban ismertetett eredmények, kezdve bizonyos rákfajták vírusos eredetének beigazolásától, ami a biokémia eredményein alapszik - a biokémia sokoldalú és egyre növekvő méretű ipari alkalmazásáig.

- az ilyen nagy létszámú kongresszusok lebonyolítása már hosszú évek óta nagy gondot okozott a rendezőknek, hiszen a hagyományos módszer szerint csak úgy lehetett lebonyolítani a sok száz előadásból összetevődő programokat, hogy párhuzamosan 10-15 előadóteremben peregtek le a tíz perc időtartamra maximált előadások és vajmi kevés idő jutott vitára. a mostani kongresszuson különösen nagy sikerrel alkalmazták azt a néhány éve elkezdett módszert, hogy az előadásokat, helyesebben közléseket kettéválasztották és a mintegy 2400 tudományos közlés nagyobbik felét, mintegy 1600-at ugynevezett plakát formában, plakát előtti vitában bonyolították le. az előadók egy nagy teremben a falon két négyzetmétert kaptak plakátjuk felragasztására, amelyen szemléltethették kutatásaik eredményeit, a különböző adatokat, görbéket és rövid magyarázó szöveggel sütitve tájékoztatást adhattak a látogatóknak terveikről, következtetéseikről.

/folyt köv ./

-3-

M

bb.3. nemzetközi.....2.folyt /p

- természetesen a résztvevők pontos tájékoztatást kaptak arról, hogy kinek milyen tárgyú plakátját hol és mikor tekinthetik meg. az egyes plakátok előtt aztán mintegy kétórás szabad vitára, diskurzusra került sor. minden résztvevő az öt legjobban érdeklő előadást, illetőleg plakátot kereshette föl ilyen módon és eszmét cserélhetett az előadóval. ez a módszer jelentősen csökkentette a nem angol anyanyelvű résztvevők hátrányát, mert hiszen kérdéseiket, megjegyzéseiket nem nyilvános felszólalásban, hanem közvetlen formában tehették meg és kaphattak rá választ, jobban mód nyílt az elmélyült vitára.

- ami a magyar biokémia részvételét illeti, határozottan megállapítható, hogy különböző kutatóhelyeink nagyon jól képviselték a hazai biokémiát. talán első helyen említhetem szabócsí gertrud, dévényi tiber és sajgó mihály közös előadását, amelyben állami-díjjal elismert enzimkutatásaikról számoltak be és olyan eredményeket ismertettek, amelyekkel amerikai kollégáikat is megelőzték. magam egy munkatársammal közös plakáton ugyancsak egyik enzimkutatási munkánkat ismertettem. nagyon sok látogatónk, vitapartnerünk akadt a téma külföldi kutatói közül.

végül még annyit, hogy jóleső érzéssel nyugtázhattuk a biológiai oktatásunk fejlettségéről megnyilvánuló elismeréseket és különösképpen annak örülünk, hogy az unió európai szervezete, az európai biokémiai társaságok szövetsége jövő év augusztus végén hazánkban rendezi kongresszusát, előreláthatólag mintegy 2800 európai és tengerentúli résztvevővel. a kongresszus budapesti megrendezése - amit az említett korszerű formákkal szeretnénk lebonyolítani - tudományunk hazai fejlődésének újabb nemzetközi megbecsülése, - fejezte be nyilatkozatát straub f. bruno. /mti/

--

bb.4. „tea-szüret”, a dunamenti erdőben

vid/p ká -cz

1973. július 20.

megkezdődött a „teak-szüret”, a dunamenti erdők szedéseiben. a friss lomb a herbária bajai telepére érkezik, ahol feldolgozzák. az idén nagymennyiségű szederlevél gyűjtésére kérték fel a szedőket; 15 vagonnyi nyerslombot vár a feldolgozó üzem. a leveleket pácolják, cikóriakávéval színesítik, majd préselés után osztályozzák. ebből készül a planta tea, amelyből évente 3-4 millió csomagot rendel a kereskedelem. a szederlevél alapanyaga a különböző teakeverékeknek is. /mti/

--
-4-

Nt

bb 5. tizenkét százalékkal nőtt a magyar bőrárak exportja - újabb vegyesvállalatot alapít a tannimpex

i sz/gg gi 1e -cz

1973. július 20.

több mint hétmillió pár bőr- és műbőr-cipőt szállított az év első felében a tannimpex külkereskedelmi vállalat a szovjetunióba és más szocialista országokba, és több mint félmillió párt a tőkés piacra.

összességében e félév alatt 12 százalékkal több cipőt, kesztyűt, bőrdíszműárut és bundát, szőrmét szállított a partner-országokba a vállalat, mint 1972 félévében. a növekedést elsősorban a divatos bőrruházati cikkek exportjának csaknem megkétszerezésével érték el. nehézségek jelentkeztek azonban a tőkés cipőexportban.

a vállalat legnagyobb piaca a szovjetunió, ahová három év alatt megkétszereződtek a magyar cipő és bőrdíszmű szállítások, s 50 százalékkal emelkedett a kesztyű exportja is. a tervek szerint 1973-ban összesen 57 millió rubelért szállít a tannimpex bőrárut a szovjetunióba. az első félévben már több mint 30 millió rubelért exportáltak ezekből a termékekből, amelyeket egyébként kilenc állami, hat tanácsi vállalat és 32 szövetkezet állít elő. néhány éve még sok minőségi kifogást emeltek a magyar cipők ellen, elsősorban a szovjetunióban, de a kifogások száma tavaly óta majdnem a felére csökkent. a szovjet fél máris leköötötte a jövő évi szállítások nagyrészét - a nemrég végetért első sikeres kijevei árumintabemutató eredményeként - s így biztosított az alaposabb felkészülést.

a legnagyobb nyugati partnerek: az nszk, anglia és ausztria. az nszk-ban és angliában már eredményesen működik a tannimpex vegyes vállalata, amely nagymértékben hozzájárul a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztéséhez. így az idén előreláthatólag 80-100 százalékkal nő a cipőexport angliába, s jelentős forgalomnövekedést várnak a nyugatnémet piacon is. hamarosan ausztriában is megalakul majd a tannimpex közös vállalkozása osztrák partnereivel. /mti/

--

- 5 -

bb 6. kevesebb a kócsag a velencei-tavi madárrezervátumban

vid./ká gi -cz

1973. július 20.

nem kedvezett az időjárás a velencei-tavi madárrezervátum védett lakóinak, a hófehér kócsagoknak és a nyári ludaknak. tavasszal a hideg napok tizedelték meg a kiköltött fiókákat, az azt követő hosszú szárazságban pedig táplálékhiánnyal küszködtek a madarak. kiszáradtak a tocsogók, ahol a kócsagok és a nyári ludak legfőbb táplálékukat, az apróhalakat „szerezték be”, a rosszul sikerült költés és a táplálékhiány következtében csökkent a rezervátum kócsagállománya. az elmúlt években még 50-60 hófehér madarat figyelhetek meg a nádasok felett, az idén hosszú megfigyelés szükséges ahhoz, hogy egy-egy fészkelő párra bukkanjanak az ornitológusok. nem sikerült a költés a nyári ludaknak sem. a rezervátumban megtelepedett vöcskök és a szárcsák azonban jól átvészelték a nehéz időket. százával uszkál a rezervátumban és a csendesebb vizein. mti/

bb 7. döntöttek a felvételi csucsbizottságok - gyorsjelentés az egyetemi, főiskolai felvételi vizsgákról

i szö/gg gi hi -cz

1973. július 20.

szöke sándor, az mti munkatársa jelenti:

országszerte befejezéshez közelednek az egyetemi, főiskolai felvételi vizsgák. a nappali, esti és a levelező tagozatokon az első összegezések szerint csaknem 64000-en írták meg írásbeli dolgozataikat, illetve feleltek a szóbeliztető felvételi bizottságok előtt. nem végleges adatok szerint mindössze néhány százan nem jelentek meg a jelentkezők közül az írásbeli felvételi vizsgákon. azokat a pályázókat, akik két tárgyból is elégtelen dolgozatot írtak - vagyis az írásbelin nulla pontot értek el - nem bocsátották szóbeli vizsgára. a következő tanévben a nappali tagozatokon mintegy tizenötezen kezdhetik meg felsőoktatási tanulmányaikat. a tulajdonképpen mellett ebben az esztendőben is jellemző volt az egyes karok, szakok közötti aránytalan és egyenetlen pályázati megoszlás. emiatt most is előfordulhat, hogy azokon a karokon és szakokon, amelyekre túl sokan kérték felvételüket, viszonylag magas pontszámmal is el kell utasítani jelentkezőket, míg más karokon és szakokon alacsonyabb pontszámmal is felvételt nyerhetnek a jelentkezők.

/folyt. köv./

M

- 6 -

bb 7. /döntöttek ... 1. folyt./gi

a szóbeli vizsgák befejeztével országsszerte megkezdődött a felvételek elbírálása: a szakemberek jelzése szerint ez a munka befejezéséhez közeledik. a különböző karok felvételi csucsbizottságai zömében ezekben a napokban döntöttek végérvényesen arról, hogy kiket vesznek fel, kiket nem, és kik fellebbezhetnek. a szakemberek aláhúzták: az egyetemekre jelentkezettek számának növekedése mellett az idén javult a pályázók felkészültsége is.

azokat a pályázókat, akik a felvételi vizsgán két elégtelen osztályzatot kaptak, vagy akik 50 százaléknál alatti teljesítményt nyújtottak, eleve alkalmatlannak tekintették. a felvételre való kiválasztás úgy történt, hogy a levizsgáztatott jelöltek az elért pontszámok szerint sorolták, és megállapították, hogy a pontok szigorú sorrendjében való felvétel esetén hány pontig kellett „lemenni”, ahhoz, hogy az előírt keretszámot betöltsék. a különböző szakokon, fakultásokon megállapították tehát ezeket az úgynevezett relatív ponthatárokat, ami azt jelenti: akik ezt elérték, vagy ennél magasabb teljesítményt nyújtottak, megfelelnek tekintették. természetesen többen feleltek meg, mint amennyit országosan felvehetnek az egyetemekre, főiskolákra. a ponthatárok az idén is viszonylag magasak: a budapesti műszaki egyetem villamosmérnöki karának nappali tagozatán például 16,5, az építészmérnöki karon 16, a vegyészmérnökin 15. az ötvös Loránd tudományegyetem bölcsészettudományi karán a magyar-francia szakon például 18 pontban, a magyar-angolon 17,5 pontban, a történelem-országon pedig 17 pontban állapították meg a „megfelelt”, határvonalat. szegeden a természettudományi karon „sláger”, volt a fizikus szak, itt 18 az ideai ponthatár. változatlanul divatosak a jogi fakultások: a fővárosban és szegeden 17,5, pécsen pedig 17 pontnál húzták meg a szakemberek a ponthatárt.

azok a jelöltek, akik a felvételi vizsgákon megfeleltek - tehát elérték a felvételhez szükséges pontszámot -, de felvételt nem nyertek, olyan értesítést kapnak, hogy a következő évben, ha kívánják, ugyanazon a szakon elért pontszámaikkal pályázhatnak, és nem kell új felvételi vizsgát tenniük. közlik velük pontszámaikat részletezve, valamint az elutasítás indoklását is. néhányan - elsősorban a műszaki jellegű felsőoktatási intézményektől - olyan értesítést kapnak, hogy más, hasonló jellegű műszaki felsőoktatási intézményben úgynevezett „átirányítással”, élhetnek a továbbtanulás lehetőségével.

/folyt. köv./

20,45/gi

M

- 7 -

bb 7. /döntöttek ... 2. folyt./gi

a felsőoktatási intézmények felvételi bizottságai a rendelkezésre álló helyeknek csak 94 százalékát töltötték be. a vizsga eredményéről szóló értesítésben a sikeres vizsgát tett, de fel nem vett hallgatókkal közlik, hogy fellebbezhetnek a döntés ellen. a fellebbezés ügyében a minisztérium és az illetékes felsőoktatási intézmény vezetőiből alakult bizottság dönt: ez tölti be a maradék 6 százalék helyet. e bizottság határozata ellen további fellebbezésnek nincs helye.

a pályázók szóbeli felvételi vizsgáját követően valamennyi felsőoktatási intézménynél összeültek a kari felvételi bizottságok, és végleges határozatot hoztak a felvételtől, illetve az elutasításról. az érvényben lévő rendelkezés értelmében ezekben a napokban kapják meg a pályázók a felvételi bizottságok döntéseiről szóló írásos értesítést. a sikeresen vizsgázott, de elutasított pályázók a bizottság elutasító határozata ellen - a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül - az illetékes miniszterhez címezve - fellebbezhetnek. a kérelmeket a felsőoktatási intézmény vezetőjéhez kell benyújtani. a fellebbezéseket előreláthatóan augusztus végén bírálják el. /mti/

--

bb 8. csomagolják a zalaegerszegi ementáltit

vid./ká gi -cz

1973. július 20.

a magyar ementáli sajt hazájában, a zalaegerszegi sajtgyárban megkezdtek az ementáli csomagolását. a 80 kilogrammos korongokban készülő sajtból az üzletek egyszerre csak kisebb mennyiséget rendelnek, darabolva viszont a kitűnő minőségű sajt hamar kiszárad, veszít értékéből. a gyár ezért gépeket szerzett be és 2-4 kilogrammos darabokat csomagol fóliába, hogy a termék kereskedelmi forgalmát ezzel is elősegítse. hetente 40 mázsi ementáli kerül fólia csomagokba, s ennek többségét a fővárosi boltokba szállítják. /mti/

--

M

- 8 -

bb.9. november végéig befejezik a tehergépkocsik rendkívüli műszaki felülvizsgálatát

i kf/mm/e 1e la

1973. július 20.

a múlt év végén hozott határozatot a kormány a teherautóállomány javítása érdekében az arra megérett gépjárművek selejtezéséről. a határozat végrehajtási utasításaként kiadott bm-kpm együttes rendelet egyebek között előírja, hogy a 4. ötéves tervidőszak végéig körülbelül 28-30 ezer előregedett, gazdaságtalanul üzemeltethető, s a biztonsági követelményeket tekintve kifogásolható teherautót kell kivonni a forgalomból. a rendelkezés végrehajtása ez év elején kezdődött. eddigi eredményeiről a közlekedés- és postaügyi minisztérium autóközlekedési főosztályán tájékoztatták Kovács Ferencet, az mti munkatársát.

a becslések szerint az ország teherautóállományának mintegy harmada megérett a selejtezésre. a rendelet kedvezően módosította az eddigi gyakorlatot: azt, hogy a vállalatok egyrésze kellő fejlesztési alap hiányában még akkor is felújította régi kocsiját, ha az többre került, mint az új. most lehetősége van arra, hogy a felújítás költségét is beszerzésre fordítsák. a vállalatok élnek is a lehetőséggel. az elmúlt fél évben több mint 5 ezer teherautót jelentettek be önkéntesen selejtezésre. a minisztérium egyébként utasította az autoker-t, hogy azoknak a vállalatoknak, amelyek hivatalos felszólítás nélkül helyezik üzembe kívül előregedett autóikat, soronkívül biztosítson részükre pótlásként új kocsit.

a rendelet végrehajtása során a tehergépkocsikat nagyszámúban üzemeltető vállalatok - például a Volán, a célfuvarozási vállalatok, ipari üzemek - a minisztérium felkérésére összeállították selejtezési programjukat, s jelezték, új kocsigényüket, ilymódon eddig mintegy 5 ezer teherautó selejtezését jelentették be. a teherautópark méreteit tekintve közepes vagy kis üzemeltetőknek számító vállalatok kocsijait a kpm autófelügyelete fokozatosan „behívja”, rendkívüli műszaki felülvizsgálatra, amelynek eredményétől, a kocsi állapotától függően határozzák meg az üzemeltetőség végső határidejét. Komárom, Fejér, Nógrád, Szolnok, Békés, Somogy és Veszprém megyében már végeztek a rendkívüli felülvizsgálattal, amelynek nyomán három ezer teherautó meghatározott időre való selejtezését rendelték el. a tervek szerint az autófelügyelet november végéig országsszerte befejezi a selejtezéssel kapcsolatos rendkívüli felülvizsgálatot.

a selejtezésnél egyébként külön gondot fordítanak arra, hogy a kocsik leállítása ne okozzon fennakadást a termelésben. lehetővé tették például hogy amelyik vállalat nem kapja meg pótlásként a megrendelt fajta kocsit, a régit legfeljebb egy évig még üzemeltethesse. /folyt.köv./

- 9 -

16 941

bb 9./ november folyt./ 11

némi gondot okoz ugyanis hogy - bár a selejtezett kocsik pótlására mennyiségben elegendő autó áll rendelkezésre, a tervidőszak végéig évi 17 ezer autót hoznak be - a kereskedelem típuskínálata nem mindig találkozik az igényekkel. az idén is például mintegy 1000-1200 olyan kocsi hiányzik, amihez a megrendelők ragaszkodnak. különösen nagy az eltérés a legjobban keresett zil-típusnál. ezért a minisztérium tárgyal a zil-ek kontingensen felüli beszerzéséről, s intézkedett a többi keresettebb típus vásárlásának bővítéséről.

a selejtezési rendelet végrehajtása nyomán arra számítanak, hogy a tervidőszak végére az ország teherautóállományának kora a jelenlegi átlagos 8 esztendőről öt évre csökken, s így nemcsak fiatalabb, hanem korszerűbb, üzemképesebb és biztonságosabb teherautók közlekednek majd az országutakon./mti/

--

bb. 10. augusztusban rendezte meg a borsodi írók második tokaji táborozását

11 cz

1973. július 20.

a hazafias népfront borsod megyei bizottsága a miskolcon megjelent napjaink irodalmi folyóirat szerkesztőségével közösen az idén második alkalommal rendezte meg a borsodban élő, illetve az onnan elszármazott írók táborozását. a táborozásra a fennállásának 900. évfordulóját ünneplő tokajban kerül sor. a tavalyi első összejuvetelen a parasztság, az idén a munkásság ábrázolása a magyar irodalomban adta, illetve adja megbeszélés központi témáját.

augusztus 5-től augusztus 12-ig tartó táborozás résztvevői ellátogatnak sárospatakra, sátoraljajhelyre, széphalomba és találkoznak a borsodi üzemek dolgozóival. miskolcon, ózdon, kazincbarcikán és Leninvárosban üzemlátogatáson vesznek részt, majd író-olvasó találkozón vitatják meg a munkásábrázolás kérdéseit./mti/

--

- 10 -

bb. 11. negyvenhat ország piacán a pápai tarkán szövött kelme - nincs veszteséges terméke a textilgyárnak

vid ká/11 cz

1973. július 20.

nincs egyetlen veszteséges terméke sem a pápai textilgyárnak - állapította meg az a közgazdasági elemzés, amely a gazdaságosabb termékszerkezet kialakításának tervezését előzte meg. a hazai mellett 46 ország piacán állnak helyt a tarkán szövött kelmek és mindenütt - bár eltérő mértékben - nyereséget hoznak. éppen ezért a termékszerkezet korszerűsítése csupán a piacok további variálásával, valamint a termékválaszték arányainak megválasztásával történhet. az utóbbi évek piackutatásai azt bizonyítják, hogy a pamut és poliészter, valamint a poliészter kelmek kereslete Európára koncentrálódik. az itteni divatirányzatoknak legjobban a hangulatos, színes kockás és csíkos anyagok felelnek meg. ezt bizonyítja a statisztika is, amely szerint az export 60 százaléka az idén is Európában marad. Angliába egy millió négyzetméteres, Franciaországba 1.7 millió négyzetméteres tarkán szövött anyagot exportálnak ebben az évben. a pápaiak különösen büszkék arra, hogy a divatközpontban, Franciaországban ilyen nagymennyiségben vásárolják gyártmányaikat. a legújabb érdeklődő Japán. a fejlett textiliparral rendelkező ország első megrendelése is a pápai textiliák jó minőségét bizonyítja./mti/

--

bb. 12. „naphálók,, a mezőgazdaságnak

vid ká/11 cz

1973. július 20.

a szegedi kenderfonó és szövőipari vállalatnál különleges napsugárzás elleni védőhálókat gyártanak a nagyüzemi kertészetekben - a fóliák leszedése után - a viszonylag gyenge növények érzékenyek a hirtelen időjárás változásokra. a finomszálu és aprólékos hálókkal, amelyek a levegő egy részét átengedik, eredményesen védekezhetnek a napsugárzás/ideális klímát teremthetnek a növényeknek. a hálók emellett megóvják a növényeket, a jégveréstől is. a vállalat üzemei többszáz ezer négyzetméter ilyen háló gyártására készültek fel./mti/

✓ kertészetek számára. a fóliás

--

- 11 -

ellen,

bb. 13. elutazott hazánkból pierre messmer francia miniszterelnök

t vt/tr/e hi hgy

1973. július 20.

pierre messmer, a francia köztársaság miniszterelnöke - aki focs jenőnek, a minisztertanács elnökének meghívására hivatalos látogatást tett hazánkban -, a kíséretében lévő személyiségekkel együtt pénteken reggel elutazott budapestről. a francia vendégeket a ferihegyi repülőtéren ünnepélyesen bucsuztatták. a magyar és francia zászlókkal, francia és magyar nyelvű üdvözlő feliratokkal díszített repülőtéri főépülettel szemben katonai díszegység sorakozott fel csapatzászlóval.

a bucsuztatáson megjelent focs jenő, továbbá bondor józsef építésügyi- és városfejlesztési, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi, péter jános külügyminiszter, szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, dr. beckl sándor, dr. csikós nagy béla, dr. dabronaki gyula, dégen imre, miklós imre államtitkárok, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, mód péter, hazánk párizsi nagykövete, valamint politikai életünk több más vezető személyisége, a magyar néphadsereg tábornoki karának képviselői.

gérard amanrich nagykövettel az élen ugyancsak ott voltak a francia köztársaság budapesti nagykövetségének diplomatái, jelen volt sztrasimir iliev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is.

diszjel harsant, majd a katonai egység parancsnoka jelentést tett pierre messmer miniszterelnöknek. felcsendült a magyar és a francia himnusz. ezután pierre messmer - focs jenő társaságában - ellépett a díszegység arcvonala előtt és köszöntötte a katonákat. ezt követően a francia kormányfő és kísérete szívélyesen elbucsuzott a megjelent magyar közéleti vezetőktől és a francia nagykövetség diplomatáitól.

a díszegység diszmenete után uttörők virágcsokrokkal kedveskedtek pierre messmernek és a kíséret tagjainak. a francia miniszterelnök és a kíséretében lévő személyiségek szívélyes bucsút vettek focs jenőtől, péter jános külügyminisztertől, majd felszálltak a különrepülőgépre, amely nem sokkal 8 óra után emelkedett a magasba. /mt1/

8.45/e

-12-

kbb. 14. keserü jánosné sajtótájékoztatója a könnyűiparban dolgozó nők helyzetéről

t ni/mm/e le hgy

1973. július 20.

a kormány csütörtöki ülésén elfogadta a könnyűipari és a munkügyi miniszter jelentését a könnyűiparban dolgozó nők helyzetének javítására hozott határozatok végrehajtásáról. erről tartott pénteken keserü jánosné könnyűipari miniszter sajtótájékoztatót.

bevezetőjében a miniszterasszony elmondta, hogy a dolgozó nők helyzetének javítására vonatkozó párt- és kormányhatározatok végrehajtását fontos társadalom- és gazdaságpolitikai feladatnak tartják, annál is inkább, mert a könnyűiparban dolgozik a szocialista iparban foglalkoztatott nőknek mintegy fele, 352 000 nő. az elmúlt két évre visszatekintve hangsúlyozta, hogy a központi és vállalati intézkedések hatására sokat javult a nők helyzete a könnyűiparban. a központi bérintézkedések, a nagyarányú rekonstrukció, a vállalati erőfeszítések eredményeket hoztak. 1973-ban 11 százalékos béremelkedés várható, a kiterjesztett nyugdíj korekvedezmény újabb 17 000 nőt érint. a rekonstrukció jobb munkakörülményeket, szervezettebb munkát, jövedelmezőbb termelési feltételeket biztosít. a 4. ötéves terv időszakában a könnyűipar egészének fejlesztésére mintegy 26-27 milliárd forintot fordítanak, a legtöbb nőt foglalkoztató ruházati ipar rekonstrukciónak beruházási költség-előirányzata 14 milliárd forint. a rekonstrukció során a dolgozók szociális és munkavédelmi helyzetének javítására kétmilliárd forintot költenek a vállalatok. figyelemre méltó, hogy csupán 1972-ben 475 millió forintot fordítottak e célokra, 24 százalékkal többet, mint az előző évben. a biztonságosabb munkavégzés feltételeinek továbbfejlesztését 155 millió forint összegű beruházás szolgálta, 133 millió forintot költöttek az anyagmozgatás gépesítésére. százmillió forint értékű szociális beruházás - az előző évinél 60 százalékkal több - segítette az öltözők, mosdók, fürdők korszerűsítését vagy bővítését.

a vállalatoknál és szervezeteknél a határozatok végrehajtásában jó együttműködés alakult ki a gazdasági és a társadalmi szervek között.

/folyt.köv./

- 13 -

16/1035

bb. 14. /keserü jánosné...folyt./e

a miniszter örvendetes tényként nyugtázta, hogy az utóbbi két évben kétezerrel csökkent az éjszakai műszakban foglalkoztatottak száma, és a tervidőszak végéig további 1 500 nő hagyja abba az „éjszakázást”, a többgyermekes és egyedülálló anyákat általában nem osztják be harmadik műszakra.

a nők éjszakai foglalkoztatásának teljes megszüntetése azonban a textiliparban a következő évtizedben sem remélhető. ezért az éjszakai munka végzésének és körülményeinek jelentős javításával és további munkaidő-csökkentéssel kell kedvezőbbé tenni a textiliparban dolgozó nők helyzetét.

a férfiak és nők azonos munkakörben végzett munkájáért fizetett bérben tavaly már csak 20 százalék volt a különbség, ez az arány jobb, mint az ipar más területein, az ideai bérintézkedések pedig még tovább csökkentették a különbséget. az eltérést tartósító tényezők - szögezte le keserü jánosné - a nők alacsonyabb szakképzettsége, a kevesebb ledolgozott munkaidő, de még sokhelyütt a rossz vezetői szemlélet is.

átterve a munkakörülmények javítására, a miniszter elmondotta, hogy kedvező ütemben folyik - a fizikai munkát könnyítve - a részfolyamatok gépesítése az üzemekben, sok klímaberendezést, porelszívót, szellőztetőt szereltek fel. korszerűsítették a világítást, zajcsökkentő berendezéseket alkalmaznak az üzemek, ahol lehetett, ülőmunka-lehetőséget teremtettek, s ide tartozik az üzemorvosi ellátás javítása, a szakrendelések bővítése.

a továbbiakban a nők helyzetének egyik alapvető kérdéséről beszélt. sokasodik azoknak a vállalatoknak a száma, amelyek valamennyi dolgozójuk számára biztosítani tudják a gyermekek bölcsődei, óvodai elhelyezését. az elmúlt két évben a vállalati kezelésben lévő intézményekben 700-zal gyarapodott a helyek száma. ugyanebben az időszakban 31.5 millió forinttal járultak hozzá a vállalatok a tanácsok gyermekintézményeinek fejlesztéséhez. a nagy munkaerőhiánnyal küzdő budapesti és több vidéki városban működő vállalatnál azonban nem tudják elhelyezni a gyermekgondozási segélyről visszatérő anyák gyermekeit, a tanácsok gyermekintézményei pedig nem alkalmazkodnak a vállalatok többműszakos munkarendjéhez.

a nagycsaládosok és az egyedülálló anyák általában megkülönböztetett támogatást élveznek. egyre több vállalat biztosít pótszabadságot, segélyt, az üdülőjegyek elosztásánál pedig előnyt számukra. a lakáskölcsönöknél az első között szerepelnek a sokgyermekesek, a vállalatok az üzemi étkeztetés továbbfejlesztésével, vásárlási és kölcsönzési akciókkal igyekeznek könnyíteni a második műszakon.

/folyt.köv./
9.45/e

- 14 -

bb. 14. /keserü jánosné...2.folyt./e

- a dolgozó nőket védő munkajogi szabályokat általában betartják a vállalatok - ,folytatta keserü jánosné. - a munkajogi korlátozásokra és kedvezményekre vonatkozó rendelkezéseket azonban - főként a termelési problémák elhárítása, a munkaerőhiány ellensúlyozása érdekében - kevésbé körültekintően alkalmazzák és esetenként megsértik. a szabályok megsértését vagy a kedvezmények mellőzését akkor sem szabad megengedni, ha az hátrányt nem jelent a dolgozó nőnek, s nem tesz miatta panaszt, sőt még akkor sem, ha önként kezdeményezi, vállalja az ilyen munkabeosztást.

nem találta kielégítőnek a miniszter a fejlődést a nők képzésében, alacsonynak ítélte arányukat a közép- és felsővezetésben. a munkásnőknek több mint fele csak nyolc általánost végzett, negyedrészüket még azt sem. valamilyen iskolában mindössze 3.3 százalékuk tanul. egy közvéleménykutató felmérés szerint háromszor annyi nődolgozó szeretne továbbtanulni, mint ahányan ténylegesen tanulni kezdenek. ennek oka főleg a családi elfoglaltság vagy az önbizalom hiánya. a továbbképzés terén különösen súlyos az elmaradás a rekonstrukcióban résztvevő iparágakban. szakmához kötött munkakört tölt be a nők 28.5 százaléka, de csak 25.5 százalékuk rendelkezik megfelelő szak-képzettséggel.

a nők bevonása a vezetésbe a kormányhatározatok megjelenése óta kétségtelenül javuló tendenciát mutat. a további teendőkre utal azonban az a tény, hogy a nők aránya kisebb a gazdasági vezetésben, mint a politikai és társadalmi szervezetekben.

befejezésül keserü jánosné összefoglalta a könnyűipari minisztérium feladatait a nők helyzetének további javítása terén. az 5. ötéves terv készítése során meghatározza a nők gazdasági és szociális helyzetének továbbfejlesztését szolgáló teendőket és végrehajtási feltételeit; fokozza a nőket védő jogszabályok betartásának és a kedvezmények biztosításának ellenőrzését. a minisztérium ágazati szintű átfogó tervet készít a nők képzésének és továbbképzésének fokozására. figyelemmel kíséri, hogy a nőket az átlagosan nagyobb arányban foglalkoztató iparágak, vállalatok kereseti arányai tovább javuljanak. végül hangsúlyozta: erőteljesen fejleszteni kell a gyermekintézmények hálózatát, a tanácsoknak törekedniük kell arra, hogy a területi gyermekintézmények működtetése összhangban legyen a környezetükben lévő vállalatok munkarendjével.
/folyt.köv./

9.52/e

- 15 -

em b a r g ó: 12.00 óráig!

bb. 15. közös közlemény a francia köztársaság miniszterelnökének magyarországi látogatásáról

fk/e hgy

1973. július 20.

fock jenőnek, a magyar népköztársaság minisztertanácsa elnökének meghívására pierre messmer francia miniszterelnök 1973. július 18-20. között hivatalos látogatást tett magyarországon.

messmer miniszterelnököt, akit elkísért michel jobert külügyminiszter fogadta kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára és lösonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke. tárgyalásokat folytatott fock jenővel, a minisztertanács elnökével. a tárgyalásokon résztvett michel jobert és péter jános külügyminiszter, valamint a két küldöttség tagjai.

a tárgyalások szívélyes légkörben folytak le és azt mutatták, hogy a két kormány nézetei sok kérdésben nagyon közel állnak egymáshoz. a két fél áttekintette a nagy nemzetközi problémákat és megvitatta a kétoldalu kapcsolatokat.

megelégedéssel nyugtázták, hogy megnyílt az európai biztonsági és együttműködési értekezlet és kifejezték azon szándékukat, hogy aktívan hozzá kívánják járulni az értekezlet második szakaszának munkájához.

megvizsgálták a közel-keleti és a délkelet-ázsiai helyzetet is. a két fél ismételten kifejezte azt a véleményét, hogy a közel-keleti válság rendezésének az egyesült nemzetek szervezete biztonsági tanácsának 1967. november 22-i határozatán kell alapulnia. vietnamot illetően egyetértettek abban, hogy a párizsi megállapodások végrehajtásával kell biztosítani a béke helyreállítását.

örömmel állapították meg, hogy kedvezően fejlődnek a franciaország és magyarország közötti kapcsolatok. az utóbbi évek során nőtt a kereskedelmi forgalom a két ország között, haladás történt a gazdasági és ipari együttműködés terén. kifejezték szándékukat, hogy tovább fokozzák az árucserét és az ipari együttműködést, keresve a megfelelő eszközöket különösképpen bátorítva a két ország ipari vállalatainak és szerveinek kezdeményezéseit. kifejezték, hogy a hagyományos barátság szellemében fejleszteni kívánják a két nép közötti kapcsolatokat és cseréket.

/folyt.köv./
10.25/e

- 16 -

bb. 15. /közös közlemény...folyt./e

a francia miniszterelnök és a magyar kormány elnöke megállapodott abban, hogy minden lehetséges területre kiterjesztik a két ország közötti együttműködést. e tekintetben pierre messmer magyarországi látogatása a francia-magyar kapcsolatok fontos állomását jelenti.

a francia miniszterelnök meghívta a magyar kormány elnökét, hogy tegyen hivatalos látogatást franciaországban. fock jenő a meghívást örömmel elfogadta. /mti/

bb. 16. közlekedési balesetek

kf/tr/e hgy

1973. július 20.

borsod megyében bükkábrány határában póta istván 19 éves budapesti mintakészítő, nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette édesanyja személygépkocsiját, amellyel egy utkanyarban az árokba hajtott és felborult. a baleset következtében a gépkocsi utasai közül fekete mária 19 éves fodrász bükkábrányi lakos a helyszínen meghalt, tóth ágnes 20 éves ugyan-csak bükkábrányi fodrász súlyosan, két másik utas könnyebben megsérült. a baleset ügyében az eljárás folyamatban van.

veszprém megyében csót és pápateszér között horváth józsef 43 éves kőműves személygépkocsijával gyorskocsizás, figyelmetlen vezetés közben áttért a menetirány szerinti baloldalra és nekiütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsinak. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője sipos tibor 34 éves lakatos, utasai közül kovács frigyos 41 éves pápai lakos a helyszínen meghalt, sárközi jenő 31 éves géplakatos, adászteveléi, daní jános 22 éves felvásárló, nagyteveléi lakos, valamint a másik személygépkocsi vezetője és fia, horváth tibor 20 éves kőműves, valamint borbély józsef 45 éves segédmunkás súlyos sérülést szenvedett.

a mező imre ut és a sárkány utca kereszteződésében józsa istván 21 éves budakeszi gépkocsivezető, tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget és elütötte csizmadia józsefné 57 éves budapesti lakost, akit a mentők súlyos sérüléssel szállítottak kórházba. a gázoló józsa ellen eljárás indult.
/folyt.köv./

10.35/e

- 17 -

bb. 16. /közlekedési...folyt./e

tóth Lajos 22 éves gépkocsivezető, derecskei lakos tehérgépkocsival nem tartotta be a követési távolságot, emiatt a 8. kerületi Mező Imre ut és Szántó Kovács János utca kereszteződésében egy személygépkocsinak ütközött. a személygépkocsi vezetőjét, Horváth László 29 éves budapesti művezetőt súlyos sérüléssel szállították a mentők kórházba. Tóth Lajos ellen eljárás indult.

a Lenin körút és az Aradi utca kereszteződésében szabálytalanul, tilos jelzésen haladt át az uttesten Urbán István 43 éves budapesti segéd munkás, akit egy 6-os jelzésű vilamos elütött, majd egy személygépkocsi elé lökött. a vigyázatlan gyalogost súlyos sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a Népköztársaság utja és az Izabella utca kereszteződésében személygépkocsijával szabálytalanul kanyarodott Pokrifcsák Miklós 45 éves budapesti művezető és összeütközött egy személygépkocsival, amelynek vezetőjét és utasát, Lackó János 22 éves és Lengyel Ágnes 19 éves budapesti lakosokat súlyos sérüléssel szállították a mentők kórházba. a szabálytalanul hajtó gépkocsivezető ellen eljárás indult. /mti/

...-

bb. 17. a Lottó e heti nyerőszámai

fk/e ngy

1973. július 20.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a győrtől megtartott 29. heti Lottó sorsoláson a következő számokat húzták ki:

/mti/ 21, 30, 34, 42, 62.

10.55/e

Tóth

...-

- 18 -

bb. 18. szakmunkásavató ünnepség a magyar gördülőcsapágy művekben

vid/e ká hgy

1973. július 20.

a magyar gördülőcsapágy művek debreceni gyárában ez évben hét szakmában 75 tanuló tett eredményes szakmunkásvizsgát. közülük ötvenöt a csapágyművekben maradnak, ahol tanulmányi eredményüktől függően 8.20-9.80 forintos órabért kapnak. a gyárban maradóik közül huszonnyolcan végeztek jeles eredménnyel.

a gyárban kialakult hagyománynak megfelelően pénteken ünnepélyesen avatták a fiatal szakmunkásokat. először a tanműhelytől bucsuztak el, majd ünnepségen vettek részt, amelyen Matkó Sándor, az mgm kisz bizottságának titkára mondott beszédet. harmincegy fiatal értékes tárgyjutalmat kapott.

az ünnepség után az ifjú szakmunkások leendő munkahelyükre mentek, ahol a műhely vezetői, a társadalmi szervek képviselői, a szocialista brigádok tagjai fogadták őket. /mti/

...-

bb. 19. az eddigi legsikeresebb Lovasnap: három nap, 35 000 látogató a hortobágyon

vid/e ká hgy

1973. július 20.

a hortobágyi intézőbizottság pénteken délelőtt a hortobágyon a borsósi kulturházban tartotta ülését, amelyen a június végén megrendezett 9. hortobágyi Lovasnapok tapasztalatait értékelték. a bizottság megállapítása szerint az 1973-as Lovasnapok az eddigi legsikeresebb ilyen rendezvény volt. három nap alatt több mint 35 000-en látogattak el a hortobágyra, hogy megtekintsék a lovas-, sport- és kulturális műsorokat. a résztvevő külföldiek száma meghaladta a háromezretet.

a rendezvény sikerét nagymértékben elősegítette a jó felkészülés, amelynél felhasználták a korábbi évek tapasztalatait. az utak, a versenytér és egyéb létesítmények felújítására négy millió forintot fordítottak. tizenegy kereskedelmi és vendéglátó vállalat huszonegy pavilont állított fel, ezenkívül több mint száz bazáros vert sátrat. a kereskedelmi és vendéglátó egységek több mint másfél milliós forgalmat bonyolítottak le a három nap alatt.

a hortobágyi intézőbizottság pénteki ülésén már a jövő évi, 10. hortobágyi Lovasnapok előkészítéséről is szó esett. /mti/

11.08/e

Tóth

...-

-19-

bb. 14. /keserü jánosné...3.folyt./e

befejezésül keserü jánosné válaszolt az újságírók kérdéseire. /mti/

felhasználható: 14.00 óra után!

bb. 20.

a magyar könyv fél évezrede - kiállítás szegeden

vid/e ká hgy

1973. július 20.

a szegedi ünnepi hetek alkalmából az idén ötödik alkalommal mutat be különleges könyvritkaságokat a szegedi somogyi könyvtár. a közművelődési palota olvasótermében pénteken délután megnyílt kiállítás a magyar könyv fél évezredes történetét szemlélteti. kiállították többek között a 16. századbéli „vizsolyi bibliát”, a 17. századból való „posoni kert”, -et, amely az első tudományos kertészeti mű, apáczai csere jános „magyar enciclopédiáját”, és sok más ritka kötetet. a nyomdatörténeti anyagban a debreceni, a nagyszombati, a pozsonyi, a lőcsei, a pesti nyomdák és kiadók tevékenysége kísérelhető végig. /mti/

bb. 21. Losonczi pál fogadta pham van dongot

t bc/fk/e hi hgy

1973. július 20.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken az országában fogadta pham van dong-ot, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagját, a vietnami demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnökét.

a szívélyes, baráti találkozón jelen volt marjai józsef külügyminiszterhelyettes, oláh istván vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, jakus jeno, a magyar népköztársaság hanoi nagykövete, illetve le thanh nghi, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, miniszterelnökhelyettes, nguyen co thach külügyminiszterhelyettes, tran sam nemzetvédelmi miniszterhelyettes és hoang cuong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

-20-

á

To 125

bb. 22. az ernst muzeumban

fk/e hi hgy

1973. július 20.

tervezett kubai kiállítás - amely a moncada laktanya ellen indított támadás 20. évfordulója alkalmából került volna bemutatásra - technikai okokból elmarad. /mti/

bb. 23. elkészült a csepregi állami tangazdaság hűtőtárolója - üzempróba az új létesítményben

vid/e fm hgy

1973. július 20.

elkészült és pénteken megkezdte az üzempróbát a csepregi állami tangazdaság bükön létesített hűtőtárolója. a mintegy 62 millió forintos költséggel épült létesítmény elsősorban a gazdaság több mint ezer holdas gyümölcsöséből szüretelt alma, körte, őszibarack tárolására szolgál. ezekben a hetekben például mintegy 40 vagon őszibarack kerül a tárolóba, majd onnét a fogyasztókhoz.

a gazdaság az idén még nem tudja feltölteni saját termésből a hatalmas csarnokokat -, mivel a gyümölcsös egy része ezután fordul termőre -, ezért a szomszédos mezőgazdasági nagyüzemek áruφέeleségei is helyet kapnak majd benne. /mti/

bb. 24. „kőszeg”, - könyvsiker

vid/e fm hgy

1973. július 20.

a negyedik kiadás pénteken látott napvilágot a tíz évvel ezelőtt megjelent „kőszeg”, című utikönyvből. az első kiadás tízezer, a második tizenötezer, a harmadik huszonöt-ezer, a most utcára került bővített negyedik kiadás pedig harmincezer példányban hagyta el a szombathelyi nyomdát. az orosz, német, angol és francia nyelvű tájékoztatóval és térképpel kiegészített könyvet - csakugy mint az elsőt - szővényi istván, a város kitűnő ismerője, a helyi jurisich muzeum igazgatója állította össze. /mti/

13.40/e To 14⁰⁰

- 21 -

bb. 25. uttörő mezőgazdászok versenye

fk/e hi hgy

1973. július 20.

pénteken befejeződött az uttörő mezőgazdászok országos versenyének döntője és szaktáborozása. a megyei versenyeken győztes egy-egy csapat mérte össze erejét az elméleti és gyakorlati feladatok megoldásában a tolna megyei Lengyel köz-ség mezőgazdasági szakmunkásképző iskolájában. a verseny után a pajtások jutalomtáborozáson vettek részt faddon. a programban többek között szerepelt az íregyszemcsei kutató intézet meglátogatása, társadalmi munka a paksi konzervgyárban, tura a gemenci erdőben. a versenyben a következő községek uttörői végeztek az élen: 1. szakály /tolna megye/; 2. paks /tolna megye/; 3. nyékládháza /borsod megye/; 4. tornyospálca /szabolcs megye/; 5. hajduhadháza /hajdu megye/; 6. olasz-liszka /borsod megye/. /mti/

...-

bb. 26. kedvez az időjárás a másodvetésnek

1 jf/tr/e ie -cz

1973. július 20.

az elmúlt két évben a másodvetésben - a kalászosok után - természetesen a zöldségfélék jó hasznát hozták a gazdaságoknak, ezért a termelők nagy része idén is vállalkozik az aratás után felszabaduló terület újbóli kihasználására.

a mém szakemberei szerint a másodvetéseknek idén kedvez az időjárás: korábban elegendő csapadékot kapott a talaj és így a nedvességtartalom az aratás után néhány napig megmarad a földben - ha a tarlóhántással időben elkészülnek a gazdaságok, így a zöldségmagvak felhasználhatják a nedvességet, bár kétségtelen, hogy ott fizet a legjobban a másodvetés, ahol lehetőség van az öntözésre.

a gazdaságok elegendő zöldségfajtából választhatják ki a környékbeli adottságoknak legmegfelelőbbeket. az öntözéses termesztésnél jó jövedelmet hoz a csemege-uborka, amelyből a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat elegendő szaporító anyagot tart a raktárakban. elsősorban a delicatek-fajtát ajánlják a termelőknek, de emellett még a csemege-, a rajnai- és a francia-fürtös uborkák is számításba jöhetnek. zöldbabvetőmagból korlátlanul ki tudják elégíteni az igényeket, és céklából is elegendő készlet van a raktárakban.

számos gazdaságban és a kiskertekben őszi vetéssel oldják meg a koratavaszi zöldségtermesztést. ezekhez a vetésekhez spenót, sóska és téli salátamagot biztosít a vállalat, és idén először bőven van petrezselyem vetőmag a kereskedelmi központokban.

júliusban ültetik ki a rövid tenyészidejű káposzta, kelkáposzta, karfiol és karalábé palántákat, amelyek szintén kelen-dők a nyárvégi és az őszi piacon. /mti/

12.52/e

...-
- 22 -

bb. 28. időjárásjelentés

-cz/e

1973. július 20.

a meteorológiai intézet jelenti július 20-án, pénteken 13.00 órakor:

többórás napsütés

nyugat- és közép-európa felett nyugat-kelet irányú áramlás alakult ki. ezzel az áramlással hűvösebb és pár fokkal melegebb levegőhullámok követik egymást a kontinens belseje felé haladva. a hideg sarkvidéki eredetű levegő egyelőre csak a brit szigeteken érezteti hatását. a balkán-félszigeten, a fekete-tenger nyugati medencéjében és törökországban továbbra is a rendkívüli meleg, szubtrópusi eredetű levegő az időjárás meghatározója. ezeken a területeken több helyen még éjszaka sem csökkent 30 fok alá a hőmérséklet és már a kora reggeli órákban 33-35 fokot jelentettek.

hazánkban csütörtökön az északnyugati megyékben változóan felhős volt az ég, csak 2-7 órára sütött ki a nap. az ország többi részén kevés volt a felhő, 10-15 óras napfénytartamot jelentettek. többfelé volt zápor, zivatar a csütörtök délutáni és esti órákban. a lehullott csapadék mennyisége a legtöbb helyen 10 milliméter alatt maradt, de az északkeleti és délnyugati határvidék mentén egy-két helyről 10-16 millimétert jelentettek, sőt Letenyéről 20 millimétert. a legmagasabb nappali hőmérséklet 23-30 fok között alakult. ma hajnalra 11-19 fokig hűlt le a levegő. délelőtt kisebb felhőátvonulások voltak, csapadékot 11 óráig sehonnan sem jelentettek. 11 órára 23-25 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 23.1 fok volt, a százéves átlagnál 1.2 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, változatlan.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 23 fok volt.

várható időjárás szombat estig:

felhőátvonulások, pénteken szórvaenyosan, szombaton kevesebb helyen előforduló záporral, zivattal. mérsékelt, a nappali órákban többfelé élénk délnyugati, nyugati szél. várható leg-alacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-18, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 25-30 fok között.

a duna vízállása budapestnél 237 centiméter. /mti/

12.58/e

...-
- 23 -

bb. 27. óvőrendszabályok a tarlóégetésnél

1 jf/tr/e 1e -cz

1973. július 20.

a kalászosok betakarítása után visszamaradt tarlót ezekben a napokban sok helyen felégetik, hogy megakadályozzák az állati és a növényi kártevők elszaporodását. az ilyenfajta növényvédelem veszélyeket is rejteget - erre a mém illetékesei nyomatékosan felhívják a figyelmet. az elmúlt napokban ugyanis több helyen kisebb-nagyobb károkat okozott a nem kellő szakértelemmel végzett tarlóégetés. ezt a munkát csak a gazdaság vezetőjének vagy az általa megbízottnak külön írásbeli engedélyvel lehet elvégezni, az engedélyt a helyszínt és a környezet alapos vizsgálata után lehet csak kiadni. szeles időben sehol sem szabad meggyújtani a tarlót, napnyugtától napkelteig szintén nem szabad a védekezésnek ezt a módját választani. tilos a tarló felgyújtása akkor is, ha a közelben lábon álló vagy rendre vágott gabona van. erdtől legalább 100 méterre, és egyéb éghető anyagoktól pedig 60 méterre szabad a tarlót felégetni. a munka megkezdését minden esetben a községi tanácsnál be kell jelenteni. amennyiben az égetésre kijelölt terület 30 holdnál nagyobb, úgy a tarlót csak szakaszosan szabad elégetni, és a terület körül védőszántással tűzmentes sávot kell kialakítani. /mti/

bb. 29. ifjúsági klub a barátság-2 kőolajvezeték fényeslitkei fogadóállomásán

vid/e fm -cz

1973. július 20.

pénteken felavatták a barátság-2 olajvezeték fényeslitkei fogadóállomásának új ifjúsági klubját. a klubot a gazdasági és társadalmi vezetők támogatásával, a fiatalok összefogásával hozták létre. az avató ünnepségen részt vettek a fogadóállomással kapcsolatban álló testvér kisz-szervezetek, a tuzséri áfész, a kisvárdai kórház fiataljai is. /mti/

13.02/e

-24-

Tólv

bb. 30. kitüntetés

tr/hi/il cz

1973. július 20.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa dr. horusitzky zoltán zeneszerzőt, a zeneművészeti főiskola nyugalmazott tanárát 70. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki./mti/

bb;31. az otp szabolcs megyei igazgatóságának sajtótájékoztatója

vid fm/il cz

1973. július 20.

a lakosság takarékbetétjeinek kezelése mellett ez évben is a lakásépítkezésekkel kapcsolatos tevékenység áll az otp szabolcs-megyei igazgatóság munkájának középpontjában - közölték a pénteki sajtótájékoztatón. a megyében eddig 1600 új otthon építéséhez igényeltek kölcsönt és 1400 lakás építése kezdődött meg. a nagy érdeklődésre tekintettel az otp saját beruházásaként körülbelül 700 lakást épített. a lakásépítési tevékenységet a megye négy városán és járási székhelyein kívül más nagyobb településekre is kiterjesztik. az otp ez évben a záhonyi nagyközségi tanáccsal 150 lakás létesítésében állapodott meg. ebből harmincnak az építését már az idén megkezdik.

a lakásépítés új formája szabolcsban a minigarzon. nyíregyházán, mátészalkán és kisvárdán összesen 300 ilyen lakást építenek egyedülálló, illetve fiatal házaspárok átmeneti otthonaként. az első hatvan lakás nyíregyházán már az év őszén elkészül./mti/

bb. 32. „gyenge,, betörő

vid fm/il cz

1973. július 20.

betörő miatt egy alkalommal már elítélték pirik ferenc 52 éves rokkantsági nyugdíjast, móri lakost. a bíróság akkor gyenge egészségi állapotára tekintettel rövidebb időtartamu büntetésre ítélte. pirik azonban tavaly novemberben és decemberben - egy fiatalkoruval együtt ismét betörésre adta a fejét. novemberben az áfész bokodi üzletébe törtek be, s onnan 12 000 forint értékű árut, illetve pénzt vittek el. december pirik - egyedül indult akcióra, s betört az áfész csókakői vegyesboltjában. innen ötezer forint árut illetve pénzt lopott.

/folyt.köv./

13.14/ii

- 25 -

Tólv

bb. 32./ gyenge folyt./ 1l

pirik ferencet a móri járásbíróház három évi szabadságvesztésre ítélte. a betörő - ismét gyenge egészségi állapotára hivatkozással - enyhítésért fellebbezett. a székesfehérvári megyei bíróság felebbezési tanácsa azonban jogerőre emelte az első fokon kiszabott ítéletet./mti/

..-

bb. 33. kiosztották szombathelyen a dabasy-fromm géza madárvédelmi pályázat díjait

vid fm/1l cz

1973. július 20.

pénteken szombathelyen tartották meg a vas megyei dabasy-fromm géza madárvédelmi pályázat eredményhirdetését és díjkiosztását. az országos madárvédelmi intézet és a hazafias népfront vas megyei bizottságának természetvédelmi csoportja két évvel ezelőtt dabasy-fromm géza születésének 100. évfordulója alkalmából határozta el, hogy a nagy madárvédő tiszteletére emlékdíjat alapít azoknak az általános és középiskolai pedagógusoknak a részére, akik tanulóik segítségével vas megye területén a legeredményesebben szolgálják a madárvédelmet.

a megye csaknem valamennyi általános és középiskolájából beérkezett pályázatok közül - amelyekben madárvédelmi tevékenységüket ismertették a pályázók - a bíráló bizottság az első díjat bíró viktorának, a kőszegi máv nevelő otthon tanárának, a második díjat bodó bélának, a sárvári tinódi gimnázium tanárának, a harmadik díjat pedig nagy lajosnak, a nemeskocsi általános iskola tanárának ítélte.

a díjakat madló istván, a megyei népfront-bizottság titkára adta át és ünnepi beszédében méltatta dabasy-fromm géza munkásságát. többek között elmondta, hogy dabasy fromm géza több kötet verset, számtan-, mértan tankönyvet, magyar, német nyelvtankönyvet írt, s szerkesztője volt a vasi szemlének is. saját költségén röplapokat, quízeteket, könyveket jelentetett meg, amelyekben a természet védelmére nevelt, oktatott. a huszas években szombathelyen megrendezett madárvédelmi kiállításért arany-éremmel tüntették ki, s birtokosa volt a hermanottó díjnak is./mti/

..-

13.16/1l

Tóth

- 26 -

bb. 34. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke július 20-án 13.00 óráig:

se/e -cz

1973. július 20.

1. környezetvédelem
2. automata informátor
3. nemzetközi elismerés
4. tea-szüret
5. bőraru export
6. kevesebb a kócsag
7. egyetemi felvételik
8. ementáli
9. tdk műszaki felülvizsgálat
10. borsodi írók táborozása
11. a pápai textilgyárról
12. „naphálók,,
13. elutazott messmer
14. könnyűipari sajtótájékoztató
15. közös közlemény
16. balesetek
17. lottó
18. szakmunkásavatás
19. Lovasnap a hortobágyon
20. könyvkiállítás
21. losonczy fogadta pham van dongot
22. kubai kiállítás
23. hűtőtároló csepregen
24. utikönyv kőszegről
25. utörő mezőgazdászok versenye
26. másodvetés
27. tarlóégetés
28. időjárás
29. ifjúsági klub
30. kitüntetés
31. otp sajtótájékoztató
32. „gyenge,, betörő
33. madárvédelmi pályázat
34. hírjegyzék /mti/

..-

13.13/e

Tóth

- 27 -

bb. 35. szolidaritási ünnepség a nőtanács székházában

t gy/gg/e hi -cz

1973. július 20.

pénteken a magyar nők országos tanácsának székházában szolidaritási ünnepséget tartottak a mnot, a magyar szolidaritási bizottság és az országos béketanács rendezésében. a találkozón részt vett erdei lászlóné, a mnot elnöke, sebestyén nándorné, a béketanács főtitkára, s. hegedüs lászló, a hnf országos tanácsának titkára.

a szolidaritási ünnepségen duschek lajosné, a mnot al- elnöke üdvözlő szavaiban külön szeretettel köszöntötte a vendégek között hoang cuong-nak, a vdk nagykövetének feleségét és nguyen thanh-t, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivőjét. szólt arról, hogy a magyar asszonyokat, feleségeket, édesanyákat, leányokat szoros barátság fűzi a vietnami nőkhöz. nagy tisztelettel tekintenek rájuk, akik a harcokban, s most, a békés újjáépítés nehéz kezdeti szakaszában is példamutatóan helytálltak és helytállnak. a haza függetlenségéért, szabadságáért vívott hősi harcuk közben nagy szeretettel gondoskodtak családjukról, az új nemzedék felneveléséről is. a magyar nők szavakkal és tetteikkel egyaránt kifejezték szolidaritásukat a vietnami nép hősi harcával, s a két ország nőszervezetei között már régóta állandó, rendszeres kapcsolat áll fenn. a magyar nők eddig is és a jövőben is részt vállalnak vietnami társaik helyzetének megkönnyítésében, ez jutott kifejezésre a takaró-akcióban és más, a szolidaritást jelképező felajánlásokban. duschek lajosné az ünnepség keretében átnyújtotta a vietnami nép képviselőinek a magyar nők testvéri szolidaritását jelképező 40 szülésznő-táskát.

az ajándékért a vdk budapesti nagykövetének felesége mondott köszönetet. ezt követően a találkozón felszólalt s. hegedüs lászló, aki felelevenítette azokat az emlékeket, élményeket, amelyeket az elmúlt hetekben tett vietnami látogatása alkalmával szerzett a hazafias népfront delegációja. kiemelte: rendkívül jóleső érzés volt a delegáció számára, hogy a magyar és a vietnami nép barátsága 13 000 kilométer távolságból is naponta megnyilvánuló, élő valóság. hangoztatta: a szolidaritás változatlanul nagy jelentőségű a háború okozta sebek gyógyításában, a földig rombolt városok újjáépítésében, a vietnami nép, az asszonyok és gyermekek életének további alakulásában. mint mondotta, a jelenlegi körülmények között sok segítséget nyújthatnak a magyar lányok és asszonyok az egészségügy területén és a gyermekek nevelésében, oktatásában az eddigi hagyományokhoz kapcsolódó további segítségnyújtással. /mti/

13.25/e

- 28 -

bb. 36. mezőgazdasági mintavásárok a baranyai portákon

vid/e -cz

1973. július 20.

valóságos mezőgazdasági gépkiállítás színhelye ezekben a napokban, hetekben egy-egy baranyai gazda portája. az állattenyésztési felügyelőség és az agroker vállalat érdekes kezdeményezést indított el: minden héten más-más faluban bemutatják a háztáji gazdálkodás - különösképpen a háztáji állattartás - modern kisgépeit. az utóbbi időben ugyanis itthon és külföldön számos ügyes gépet szerkesztettek a háztáji munka megkönnyítésére, ám ezek többségét nemhogy a gazdák, de még a mezőgazdasági szakemberek se igen ismerik.

az első mini gépkiállításra pénteken került sor katádfán. idős kiss lászló gazda fő utca 42. szám alatti portája egy napra mintavásárrá változott. kissék jelenleg is többféle háztáji gépet alkalmaznak, géppel fejik például a tehéneket, ezért választották a szakemberek a bemutató színterületére az ő istállójukat és udvarukat. az érdeklődő gazdák, valamint szövetkezeti vezetők és háztáji agronómusok működés közben tanulmányozhatták a különféle berendezéseket, illetve megismerhették a legújabb - erre az alkalomra katádfára szállított - háztáji gépeket, s a helyszínen meg is rendelhették.

a jólsikerült vándorkiállítás a következő hetekben körbejárja egész baranyát. egy-egy ugynevezett mintaudvarban mutatják be a környék gazdáinak a korszerű háztáji technológiákat. a mintavásárok nyomán - várhatóan - ugrásszerűen megjavul a háztáji termelés műszaki színvonala, könnyebb lesz a falusi emberek mindennapi munkája. /mti/

...

bb. 37. sirkőavatás

gk/e zs -cz

1973. július 20.

otta istván vezérőrnagynak, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettjének, a néphadsereg halottjának sirkőavatása 1973. július 23-án 15.00 órakor lesz az óbudai temető 22-es parcellájában. /mti/

13.46/e

- 29 -

bb. 38. tudományos értékű hobby - amatőr csillagászok találkozója szolnokon

vid/e fm -cz

1973. július 20.

a több mint kétezer hazai amatőr csillagász képviselőjében 45 szakkörvezető érkezett pénteken szolnokra, hogy a tiszamenti vegyiművek művelődési házában vendégeként három napon át az érdekes és hasznos hobbról, az amatőr csillagászatról cseréljék ki tapasztalataikat. neves hazai szakemberek, a budapesti uránia csillagvizsgáló vezetői - köztük dr. kulín györgy - és munkatársaik tartanak előadásokat, tájékoztatják a szakkörök vezetőit az ismeretterjesztés, a tudományos kutatás terén rájuk váró feladatokról. az amatőr csillagászok ugyanis világszerte - így hazánkban is - értékes segítséget nyújtanak a különféle kutató intézeteknek, rendszeres megfigyeléseikkel hozzájárulnak az asztronómia eredményeihez. a magyar amatőr csillagászok elsősorban az ugynevezett változó csillagok megfigyelésével, a napfolt-tevékenységek, holdjelenségek regisztrálásával segítik a hivatásos csillagászok munkáját. /mti/

bb. 39. nyugalomba vonult a „fehér arany”, uttörője

vid/e fm -cz

1973. július 20.

négy évtizedes vízügyi szolgálat után nyugalomba vonult molnár lajos, a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság termelési osztályának gépészeti irányítója. a jó egészségnek örvendő molnár lajos a munka érdemrend és számos egyéb kitüntetés tulajdonosa a mai fiatal munkásgeneráció példaképe. a csatorna-örből lett szakaszmérnökségi vezető irányításával alakították ki tiszasüly környékén és a nagykunságban az ország első rizstelepeit, s megteremtették a „fehér arany”, termelésének alapjait a más célra alkalmatlan sziken. ő vezényelte a vízügyi igazgatóság több mint száz gépből álló „osztagát”, a kiskörei vízlépcső gátrendszerének építésénél, ahol évente négy-ötmillió köbméter földet mozgattak meg.

molnár lajos öt nagy dunai, tiszai és zagyvai árviznél tünt ki fegyelmessé, irányító munkájával. az ő vezetésével mentették meg 1963-ban jánoshidát a zagyva vízének pusztításától. az 1965-ös dunai árviznél mohács térségében négy nap alatt építettek meg egy öt és fél méter magas, két és fél kilométer hosszú utszakaszt, hogy gátszakadás esetén kimenthessék az embereket a veszélyeztetett területekről. a nyugdíjba vonult molnár lajost „nagy családja”, a vásárhelyi párt szocialista brigád bensőséges ünnepségen bucsúztatta és aranygyűrűvel ajándékozta meg. a kollektíva továbbra is tagjának tekinti, és rendszeresen igényli szakmai tanácsait is. /mti/

14.20/e

- 30 -

bb. 40. megnyílt a győri ipari kiállítás és vásár

vid/e kz -cz

1973. július 20.

pénteken dr. bakos zsigmond könnyűipari miniszterhelyettes megnyitotta a győri ipari kiállítást és vásárt. a megnyitón részt vettek a megye párt-, állami- és társadalmi szerveinek vezetői, ott voltak a kiállító vállalatok, szövetkezetek képviselői. a győri ipari seregszemlén 82 vállalat mutatja be termékeit a 2 600 négyzetméter fedett és 1 300 négyzetméter szabad területen. a kiállítók kétharmada győr-sopron megyei vállalat, egyharmada pedig az ország más vidékeinek az iparát képviseli. azúdon három külföldi - két osztrák és egy csehszlovák-cég is részt vesz a vásáron.

a hivatalos megnyitón adták át a vásár 22 díját. a díjazottak között van a budapesti tejipari vállalat ömlesztett sajtkülönlegessége, a győri baromfifeldolgozó vállalat pecsenyekacsája, a graboplast pamutszövő és műbörgyár legkorszerűbb terméke, a lélegző-lemosható műanyagbőr, a cardo butorgyár otthon butorcsaládja, a gardénia csipkefüggönygyár „exkluzív 260” típusú szintetikus függönye, a győri mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalat hajtómű-családja, a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár korszerű takarmánykeverő egysége, a soproni szőnyeggyár újdonsága, a komfort elnevezésű faltól-falig szőnyege, a magyar vagon- és gépgyár nagy teherbírásu kamion kocsija, s ezeken kívül több ipari szövetkezet, valamint termelőszövetkezet terméke.

a tíz napig nyitvatartó győri ipari kiállításra és vásárra 33 százalékos utazási kedvezményt biztosít a MÁV és GySEV. /mti/

bb. 41. dél-vietnami sebesültek az országos béketanácsnál

tr/e hi -cz

1973. július 20.

az országos béketanács elnöksége pénteken dél-vietnami sebesült csoportot fogadott. a vietnami hazafiak a magyar szolidaritási bizottság vendégeiként gyógykezelésen tartózkodnak hazánkban. a találkozó meleg, baráti légkörben zajlott le. /mti/

14.25/e

- 31 -

bb. 42. a gabona hatvan százalékát takarították be csongrád-
ban - több gazdaság befejezte az aratást

vid/e kz -cz

1973. július 20.

csongrád megyében a kedvező, száraz időjárást kihasznál-
va, péntekig a csaknem 100 000 hektár kalászos terület 60
százalékáról takarították be a termést. szaporodik azoknak
a közös gazdaságoknak a száma, amelyek végeztek a nagy nyári
munkával a hódmezővásárhelyi marx és a rákóczi, a balástyai
móra ferenc, a szentesi árpád, a csanyteleki tiszta és a fel-
győi alföldi róna tsz földjein már nincs aratnivaló, a kombá-
jtnok azonban nem álltak le, valamennyit átirányították a ke-
vésebb gépesített társ gazdaságokba. nemcsak a kombájnokat
csoportosították át, hanem velük együtt mennek a szállító
járművek is, hogy a búzát mindjárt fedél alá, a magtárakba
vihessék. a betakarítás gyorsítására dicséretes kezdeménye-
zés született a szentesi járás tszeiben, ahol éjszakai tech-
nikai műszakot szerveztek az aratásban résztvevő gépek át-
vizsgálására, ugynevezett futójavítására. az eddigi tapasztá-
latok szerint az átvizsgált gépeknél sokkal kisebb arány-
ban fordul elő munkakiesést okozó műszaki meghibásodás.
/mti/

...-

bb. 43. vállalati támogatással épült lakások szolnokon -
megkezdték a beköltözést

vid/e kz -cz

1973. július 20.

az „új otthon,, nevet viselő szolnoki lakásépítő és
fenntartó szövetkezet tagjai pénteken az ünnepélyes kulcs-
átadás után megkezdték a beköltözést a szövetkezet második
73 lakásból álló új épületébe. az egy-két- és háromszobás
lakásokat zömmel az üzemek, vállalatok lakásfejlesztési
alapjának támogatásával építették meg. az új lakóépületbe
költözik többek között a tiszamenti vegyiművek hat dolgozó-
ja, fizikai munkások és törzsgárda tagok, akik egyenként
50 000 forint támogatást kaptak az üzemtől. a tiszántúli
áramszolgáltató vállalat szolnoki üzemének öt dolgozója ju-
tott kényelmes, szép lakáshoz a vállalat anyagi támogatásá-
val. a kőolaj és az épületszerelő vállalatok több fiatal
házast juttattak lakáshoz anyagi támogatással. azok a bol-
dog tulajdonosok, akik vállalati támogatást élveztek, csu-
pán 25 000 forint készpénz lefizetése ellenében vehették
birtokukba lakásukat. a szövetkezet harmadik lakótömbjét,
az év utolsó negyedében adják át rendeltetésének. /mti/

...-

14.33/e

- 32 -

M-1575

bb. 44. tarlóégetési bemutató bolyban - gépesítették, biz-
tonságosabbá és egészségesebbé tették a gabonatarlók perzselését

vid/e kz -cz

1973. július 20.

tarlóégető gépet szerkesztett a bolyi állami gazdaság
egyik kiváló ujtója: körösi ádám gépészmérnök. a trak-
torra felszerelt berendezés révén gyorsabbá és olcsóbbá, s
főleg biztonságosabbá és egészségesebbé vált a gabonatar-
lók perzselése. a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztéri-
um, valamint a belügyminisztérium tűzrendészeti szerveinek
közös rendezésében bemutatót tartottak pénteken a bolyi gaz-
daságban, ahol a jelenlevő mezőgazdasági és tűzrendészeti
szakemberek, valamint a sajtó munkatársai működés közben ta-
nulmányozhatták a gépet, megismerhették a gépesített tarló-
égetés korszerű technológiáját.

a gabonatarlók perzselése - mint ismeretes - a legcél-
szerűbb eljárás a learatott táblák fertőtlenítésére, a külön-
féle kártevők és kórokozók elpusztítására, s ezen túlmenően
kedvezőbb körülményeket teremt a jó minőségű talajmunkához
is. jelenleg országsszerte emberi erővel történik ez a művelet.
holott éppen ebben az időszakban van a legnagyobb szükségük
munkaerőre a mezőgazdasági üzemeknek. a brigádok gázolajat
locsolnak szét a táblán, majd felgyújtják a tarlót és a tüzet
körülállva őrködnek, nehogy a lángok tovaterjedjenek és kárt
okozzanak. a munkafolyamat meglehetősen egészségtelen az em-
berekre nézve a nagy hőség és a kavargó füst miatt.

a biztonsági intézkedések ellenére sok gabonatarlót kelet-
kezik. a bemutatón jelenlevő baranyai tűzoltótisztek elmond-
ták, hogy a megye területén az utóbbi tíz nap alatt 11 gabona-
tűz történt és ebből hetet a gondatlan, szakszerűtlen tarló-
égetés idézett elő. a kár értéke megközelíti a 700,000 forin-
tot, s egyes esetekben olyan veszélyes helyzet alakult ki,
hogy a tűz már-már a közeli falut fenyegette. a szakemberek
a bemutató után egyöntetűen úgy nyilatkoztak, hogy a bolyi
tarlóégető gép alkalmazása gazdasági és biztonsági szempont-
ból egyaránt megfelelő, s javasolják a sorozatgyártását, or-
szágos elterjesztését.

/folyt.köv./

14.37/e

- 33 -

M 1520

bb. 44. /tarlóégetés...folyt./e

az mtz típusu erőgépre szerelt, mozgatható karu perzselő-szerkezet gázolajjal működik, amelyet a traktor maga adagol és kezelését a traktorvezető látja el. több ember nem is kell a művelethez. egy nyolctagu brigád hagyományos módszerekkel naponként körülbelül 70 hektárnyi tarlót képes felégetni, a bolyi gépnek ehhez mindössze fél órára van szüksége. a traktorra eke van szerelve, az égetés előtt ezzel készíti el a védőszántást és égetés alatt - szükség esetén - ezzel húzhat további védőbarázdákat. a berendezés alkalmas repce, kukorica és más növény tarlójának perzselésére is. a megta-
karítás gabonatarlón kilenc forint, kukoricatarlón pedig hat forint hektáronként. /mti/

bb. 45. több mint 100 millió forintot költenek ózdon a levegő szennyezettségének csökkentésére

vid/e kz -cz

1973. július 20.

hazánk egyik legszennyezettebb levegőjű városa a völgykattanba települt ózd. kohászati üzemének kéményei évente átlag hétmillió köbméter füstgázt engednek a levegőbe, amely egészségre ártalmas szénmonoxidot, nagymennyiségű érc-, koks- és mészport tartalmaz. a szakemberek szerint évente 10-15 ezer tonna ilyen por rakódik a városra és ennek jelentős részét a nagyolvasztó termeli. ezért a kohókból kikerülő gáz megtisztítására az országos és megyei levegőtisztaság védelmi alaptól több mint 25 millió forintot utalnak át a gyárvárosnak, amelyhez a vállalat 85 millió forintot pótol. így több mint 100 millió forintot költséggel kétóránként 100 ezer köbméter kapacitású - korszerű gáztisztító berendezést szerelnek fel, amelyek 1975 elején kezdik meg munkájukat. az új berendezések üzemelésével a kohók porlerakódását a jelenleginek tízedrészére csökkentik, és 1975-től már gyakorlatilag gázt nem engednek a levegőbe. /mti/

14.42/e

- 34 -

MA 1520

bb. 46. az új pvc gyár védelmére: megerősítik a sajó gátjait

vid/e kz -cz

1973. július 20.

a borsodi vegyikombinátban épül fel európa egyik legnagyobb műanyaggyára. a mintegy 9 milliárd forintos beruházás kivitelezésének előkészítésére - a tereprendezés - már meg is kezdődött. ehhez kapcsolódik a leendő új nagyüzem vízvédelmének biztosítására kazincbarcika térségében az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság dolgozó egy 5 kilométeres szakaszon megerősítik a sajó gátját. a töltések magasztására és szélesítésére csaknem 100 000 köbméter földet használnak fel. a munkát a téli hónapokig befejezik. tavasszal 10 millió forintos költséggel, megkezdik a szeszélyes folyószakasz rendezését. két helyen az éles kanyarok átvágásával új medret építenek a sajónak, partjait pedig terméskövel burkolják. az éles folyókanyarok megszüntetésével, a rendezett mederben a nagyobb árvizek is gyorsabban levonulnak. a sajó kazincbarcikai szakaszának szabályozása 1974-ben fejeződik be. /mti/

bb. 47. fogadás kolumbia nemzeti ünnepe alkalmából

t ro/pá/e hi -cz

1973. július 20.

a kolumbiai köztársaság nemzeti ünnepe - a függetlenségi nap - alkalmából carlos hernandez bernal követtanácsos, a kolumbiai köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője pénteken fogadást adott a gellért szállóban. megjelent garai róbert külügyminiszterhelyettes, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes; részt vett a fogadáson politikai, gazdasági, társadalmi, kulturális életünk sok ismert személyisége, s ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

14.45/e

-35-

MA 1520

bb 50. magyar-vietnami egészségügyi együttműködési munkatervet
irtak alá

t vt/f um hi cz

1973. július 20.

pénteken az egészségügyi minisztériumban dr. szabó zoltán miniszter és dr. vu van can, a vietnami demokratikus köztársaság egészségügyi minisztere ünnepélyes külsőségek között írta alá a hazánk és a vdk közötti egészségügyi együttműködési egyezmény 1974-1975-re szóló munkatervét. az eseményen - az egészségügyi minisztérium több vezető beosztású munkatársán kívül - jelen volt a külügyminisztérium képviselője, valamint dang tran ngoan, a vdk budapesti nagykövetségének első titkára is.

a munkaterv egyebek közt előírja az éves tudományos tématervek kölcsönös megküldését, egymás tájékoztatását az egészségügyi területén tett szervezési intézkedésekről és alkalmazott módszerekről, továbbá a gyógyító, megelőző és közegészségügyi-járványügyi ellátással kapcsolatos rendelkezésekről. megállapodtak abban is, hogy eljuttatják egymásnak az országaikban tartandó orvostudományi kongresszusok, konferenciák és szimpozionok jegyzékét, kicserélik egészségügyi intézményeik tervterveit. kitér a munkaterv arra is, hogy a felek egymás rendelkezésére bocsátanak szérumok gyártásához és betegségek kezeléséhez szükséges baktérium- és vírus törzseket, toxinokat, szérumokat és szabvány vakcinákat. fejlesztik a közvetlen együttműködést a semmelweis orvostudományi egyetem gyógyszerészeti fakultása és a hanoiban működő farmakológiai főiskola, az országos közegészségügyi intézet, illetve a hanoiban lévő országos gyógyszerellenőrző intézet, valamint a szolnok megyei kórház és az vietnami ha-bac tartomány kórháza között. ugyancsak szerepel a munkatervben egészségügyi szakemberek kölcsönös fogadása, továbbképzés vagy szakosítás céljából.

az aláírást követően a két szakminiszter méltatták az együttműködés, illetve a munkatervben foglaltak jelentőségét. dr. szabó zoltán kiemelte: - örvendetes, hogy az aláírásra akkor került sor, amikor a magyar nép vendégül láthatja a vietnami demokratikus köztársaság párt- és kormányküldöttségét. különösen örülünk annak, hogy ezúttal olyan munkatervet írhattunk alá, amely már a békés építő munkát szolgálhatja a vdk-ban. pártunk, kormányunk, egész népünk ószintén örül, hogy a vietnami nép harca sikerre vezetett. a munkaterv összeállításánál arra törekedtünk, hogy - az eddigi eredmények alapján - a békés építés feladatainak sikeres megoldásához adjunk sokoldalú támogatást.
/folyt.kv./

15.30/um

NA 1540

- 38 -

bb 50. / magyar-vietnami ...folyt./um

igérhetem a magam és munkatársaim nevében: mindent megteszünk a tervben foglaltak eredményes megvalósításáért. kérem miniszter elvtársat, tolmácsolja a vietnami egészségügyi dolgozóknak és az egész vietnami népnek a magyar egészségügyi dolgozók ószinte testvéri üdvözlését és azt a kívánságot, hogy a békés körülmények között érjenek el nagy sikereket sokat szenvedett országuk újjáépítésében.

dr. vu van can válaszában hangsúlyozta: nagy örömmel jöttünk magyarországra. látogatásunk jó lehetőséget adott arra, hogy tovább erősítsük a magyar és a vietnami nép barátságát, újabb lépéseket tegyünk az egészségügyi együttműködés terén. emlékeztetett ezután a vdk egészségügyi minisztere arra, hogy magyarországról már a legnehezebb háborús időszakban is érkezett segítség: orvosi felszerelések, gyógyszerek, vér, s a magyar egészségügyi szakemberek tapasztalatait is jól hasznosították. ezért sok megoldásra váró feladat áll még előttünk vietnamban. mindenekelőtt meg kell gyógyítanunk a háborús sebesülteket, fokozni a küzdelmet a különféle népbetegségek visszaszorításáért, amilyen például a malária, a tuberkolózis. hasonlóan fontos tennivalónk a rendelőintézetek újjáépítése, hiszen ezek több mint 60 százalékát érték bombatámadások a háború alatt. meggyőződésünk, hogy mindezeknek a feladatoknak eredményes megoldásához hatékony segítséget biztosít a munkatervben foglaltak végrehajtása, az országaink közötti egészségügyi együttműködés fejlődése. /mti/

I a kórházak,

bb 51. megnyitott a somogyi képtár - garamvölgyi józsef művelődésügyi miniszterhelyettes mondott beszédet

vi/um fm cz

1973. július 20.

dr. garamvölgyi józsef művelődésügyi miniszterhelyettes pénteken ünnepélyes külsőségek közepette nyitotta meg kaposvárott a somogyi képtárt. a május 1. utca 12. alatti volt banképületet több mint félmillió forintos költséggel alakították át dunántul egyik legszebb képtárává. ebből az alkalomból rendezték meg a rippl-rónai józsef és a rippl-rónai múzeum legszebb képei, című kiállítást is. a mintegy félszáz alkotás között - rippl-rónain kívül - csók istván, iványi grünwald béla, cigány dezső, kunffy lajos, tornyai jános, mednyánszky lászló, rudnay gyula, bernáth aurél, martyn ferenc, pór bertalan, egri józsef és gulácsy lajos művei láthatók.
/mti/

- 39 -

15.40/um

NA 1550

felhasználható 18 óra után !

bb 52. kiállítás a szegedi szabadtéri játékok történetéről
vid/um fm cz 1973. július 20.

a szegedi szabadtéri játékok 1959-es felújítása óta az idén a 15. évadot tartják meg a dóm-téri színpadon. ebből az alkalomból a szegedi józsef attila tudományegyetem dugonics-téri épületének kisz klubjában a nagymultu előadások történetét szemléltető kiállítást nyitottak meg. a színházi intézet és a játékok igazgatóságának birtokában lévő dokumentációs anyagból dr. cenner Mihály színháztörténész rendezte a kiállítást, amelyet papp gyula, a szegedi tanács elnökhelyettese, a fesztivál intéző bizottság elnöke nyitott meg.

a tablókön gazdag fénykép- és plakátanyag szemlélteti a játékok 1931-től 1939-ig tartó első időszakát. láthatók az ebben az időszakban a dóm-téren vezénylő karmesterek - mascagni, kodály és mások -, továbbá egykori neves színészeink portréi.

a legtöbb tábló az 1959-es felújítás utáni előadásokat ismerteti, amelyeket tizenégy év alatt több mint egymilliókétszáz ezer néző tekintett meg. az idei tizenötödik évad első főpróbájáról készült felvételeket ugyancsak bemutatják a kiállításon.

a megnyitó ünnepségen papp gyula - a ligeti erika szobrászművész által tervezett - emléklakettet nyújtotta át 12 olyan közéleti személyiségnek, aki az 1959-es felújítást kezdeményezte. /mti/

felhasználható 17 órától !!

bb 54. befejeződtek a diósgyőri ifjúságnapok
vid/um fm cz 1973. július 20.

pénteken a diósgyőri várban rendezett ifjusági nagygyűléssel és tűzijátékkal befejeződtek a diósgyőri ifjúságnapok. a hagyományos rendezvényre az idén a 10. vlt jegyében került sor. a diósgyőri lenin kohászati művek, valamint a diósgyőri gépgyár kisz bizottságainak két hetes közös rendezvénysorozatán a két nagyüzem több mint ötezer ifjúságosa vett részt. /mti/

16.05/um

- 40 -

NA 16²⁰

bb 53. idegenforgalmi hivatal - szabadkéményes parasztházban

vid/um fm cz 1973. július 20.

a tihanyi halászfalu egyik jellegzetes, nádtetős épületében nyitották meg pénteken a veszprém megyei idegenforgalmi hivatal, a balatontourist új kirendeltségét. az 1862-ban épült szabadkéményes parasztházat eredeti jellegének megtartásával állította helyre az országos műemléki felügyelőség és a balatontourist.

pap jánosné, a balatontourist vezetője megnyitó beszédében ismertette azt a törekvést, amely szerint évek óta a halászfalu mind több régi épületét igyekeznek az idegenforgalom szolgálatába állítani.

a halászcéh-ház, a parasztság-ház, a fazekas-ház és a népművészeti tájház már a kialakuló szabadtéri muzeum egy részét alkotja. néprajzi hagyományokat őrző környezetbe került az idegenforgalmi hivatal kirendeltsége is. az iroda létrehozását már régóta sürgette a tihanyi félsziget nagy idegenforgalma. a község lakossága 1300 főről 20 000 -re növekszik a főszezonban. hajóval és komppal nyaranta egy millió ember keresi fel a félszigetet. a becslések szerint azonban a három milliót is megközelíti azoknak a száma, akik különböző járművekkel ellátogatnak nyaranta az ország első tájvédelmi körzetébe.

a balatontourist tihanyi kirendeltségén az információs szolgálaton kívül valutabeváltással, szálláshely-foglalással, az orgonakoncertek jegyeinek és a tájjellegű ajándéktárgyak árusításával is foglalkoznak. itt árusítják a tihanyi fazekasházban dolgozó bart lidia népi-iparművész egyedi alkotásait. az épület szabadkéményes konyháját a helyi lakosok adományaiból és gyűjteményéből - néprajzi bemutatóhelynek rendezték be. /mti/

bb 55. bács-kiskun megyei diákok alkotásai a 100 éves budapestről - a nyertesek jutalma: üdülés

vid/um fm cz 1973. július 20.

értékelték azt a pályázatot, amelyet budapest centenáriuma alkalmából a bács-kiskun megyével együttműködési kapcsolatot ápoló fővárosi VIII. kerületi népfrontbizottság hirdetett meg általános iskolások számára. közel száz bács-kiskun megyei tanuló küldte el a fővárosba prózában, versben, rajzban tett vallomását arról, milyennek látja a 100 éves budapestet. a legjobb tíz pályamű ifjú alkotóit augusztusban kéthetes jutalomüdülésre küldik, további tizenkét kisdíák tárgyjutalmat kaptak, a pályázat teljes anyagát pedig bemutatják a józsefvárosi ifjusági klubban. /mti/

16.13/um

NA 16²⁰

m

bb 56. elutazott hazánkból a cskp pártmunkásküldöttsége

gk um cz

1973. július 20.

pénteken elutazott budapestről csehszlovákia kommunista pártja pártmunkásküldöttsége, amely az mszmp kb meghívására iljic sychraval, a cskp kb osztályvezetőjével az élén tartózkodott hazánkban. a küldöttséget elutazása előtt fogadta komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára. a csehszlovák vendégeket a ferihegyi repülőtéren jakab sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb osztályvezetője bucsúztatta. jelen volt f. dvorsky budapesti csehszlovák nagykövet. /mti/

..-

bb 57. bódy irén textiliái balatonfüreden

vid/fm um fm cz

1973. július 20.

balatonfüreden, az iparművészeti pavilonban pénteken kiállítás nyílt bódy irén munkácsy-dijas iparművész kétfestő-textiliáiból. a nagymultu pápai kétfestő-hagyományok felhasználásával készült textiliákból rendezett tárlatot dr. pálfy károly, a városi tanács elnöke nyitotta meg. /mti/

..-

bb 58. diplomáciai hírek

pá um hi cz

1973. július 20.

Losonczy páál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke táviratban köszöntötte i. baudouin belga királyt belgium nemzeti ünnepe alkalmából.

x x x

szonomin luvszan, a mongol népköztársaság nagy népi hurálja elnökségének első elnökhelyettese, jumzsagijn cedenbal, a mongol népköztársaság minisztertanácsának elnöke és nyamin luvszan-csültem, a mongol népköztársaság nagy népi huráljának elnöke táviratban mondott köszönetet a magyar vezetőknek a megválasztásuk alkalmából küldött jókívánságokért. lodongijn rincsin külügyminiszter a magyar külügyminiszternek fejezte ki köszönetét. /mti/

..-
- 42 -

16.18/um

NA 1715

bb 59. szombaton nyílik a vii. bartók szeminárium - tizenhat ország előadóművészei budapesten

i ró/tr um hi la

1973. július 20.

tizenhét ország művészeinek részvételével a zeneakadémián szombaton kezdődik a vii. nemzetközi bartók szeminárium. a kéthetes studium iránti érdeklődés minden eddigit felülmúlt: a nemzetközi zenei élet e jelentős eseménysorozatán 17 ország képviselőiben - új részvevő irán, chile, spanyolország - 29 hegedűs és tiz vonósnegyes vesz részt.

az eddigi hagyományoktól eltérően csak két szakon - hegedűs és vonósnegyes - indulnak tanfolyamok abból az elgondolásból kiindulva, hogy az őszi budapesti szigeti hegedű- és weiner vonósnegyes-versenyeken induló hazai és külföldi versenyzők a bartók szeminárium mesterturnusain készülhessenek fel. bartók zenéje hiteles értelmezéséhez és megszólaltatásához ezuttal is neves művészpédagógusok segítik a részvevőket, közöttük a szocialista országokból érkezett egy-egy kvartettet, az ndk hegedűseit, de a hiteles tolmácsolásban nagy segítség lehet az itt folytatandó tanulmány a hat magyar hegedűs, az új budapest vonósnegyes és a további három magyar kvartett számára.

a bartók szeminárium létrejöttét az a gondolat vezérelte, hogy a mai zenepédagógus és előadóművészi nemzedék számára is ismertté váljon a bartóki életmű feltétlenül hiteles tolmácsolása, az igazi bartók-stilus. ebben nagy segítséget jelent, hogy még élnek a nagy zeneszerző közvetlen munkatársai, akik tapasztalataikat átadhatják a mai nemzedéknek. így a szeminárium hegedűtanszakán tanít majd gertler endre, a brüsszeli és hannoveri konzervatórium tanára, aki a szemináriumnak megalakulása óta visszatérő vendégtanára. a kvartett tanszakon tátra vilmos és mihály andrás professzorok tanítanak majd. a részvevő hazai és külföldi vendégművészek a kéthetes zenei studium során egy, illetve két vonósnegyest tanulnak meg, s a hegedűsök szabadon választhatnak bartók életművéből.

a 7. bartók szeminárium megnyitása előtt érdekes visszapillantani az eddigi eredményekre. a korábbi tanfolyamok csaknem 500 részvevője közül több díjnyertes hegedűs került ki, akik nagy sikerrel szerepeltek a nemzetközi zenei élet rangos eseményein, például a paganini vagy a brüsszeli versenyen. egy-egy konkrét bartók mű elsajátításán túl azonban óriási jelentőségű az, hogy a 16 napos kurzuson részvevő előadóművészek az adott mű teljes megismerése és tökéletes elsajátítása mellett „beleköstölnek”, a hiteles bartóki előadóművészi stílusba, s - mint az eddigiek is mutatták - hazájukba visszatérve rendszeres műsorukon tartják, népszerűsítik zenei géniuszunk életművét.

x x x

a vii. nemzetközi bartók szeminárium hazai és külföldi részvevői pénteken a zeneművészek klubjában ismerkedési délutánon vettek részt. /mti/

16.57/um

..-
- 43 -

NA 1720

vbb 60. magyar vezetők fogadták az angol munkáspárti politikusokat
t -don/mm um hi la 1973. július 20.

a hazafias népfront országos tanácsának meghívására hazánkban tartózkodó ronald haywardot, a brit munkáspárt főtitkárát és james callaghand, a munkáspárti árnyékkormány külügy- és nemzetközösségi miniszterét fogadta komócsin zoltán, az mszmp központi bizottságának titkára és apró antal, az országgyűlés elnöke, a politikai bizottság tagjai. a vendégek látogatást tettek és megbeszélést folytattak péter jános külügyminiszterrel, bencsik istvánnal, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárával, szentistványi gyulánéval, a népfront országos tanácsának titkárával. /mti/

--

bb 63. kádár jános fogadta roland le roy-t
la/gg um la 1973. július 20.

az mszmp központi bizottságának meghívására az elmúlt napokban hazánkban tartózkodott roland le roy, a francia kommunista párt politikai bizottságának tagja, a kb titkára és francois hinckler, a központi bizottság munkatársa, akik megbeszéléseket folytattak aczél györggyel, az mszmp politikai bizottságának tagjával, a kb titkárával időszerű ideológiai, kulturális és tudományos kérdésekről, a két párt közötti ideológiai együttműködésről. a megítárgyalt kérdésekben teljes volt a nézetazonosság.

roland le roy-t fogadta kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára. a baráti hangulatu megbeszélésen részt vett aczél györgy.

a küldöttség pénteken elutazott hazánkból. /mti/

--

~~sttk~~bb 65. kéményszerelés helikopterrel

vid/um kz la 1973. július 20.

rendkívüli feladat végrehajtásába kezdtek pénteken a baranya-tolna megyei téglaiipari vállalat bátaszéki cserép- és vázkerámia gyárának építői. a modern gyár építésének utolsó szakaszában 31 acéllemezéből készült szárítókéményt szerelnek a hatalmas üzemi csarnokok tetőszerkezetére. a feladat emelődarukkal nem megoldható, ezért - a honvédség segítségével - helikopterrel emelik be a több mázsa súlyú és csaknem két méter magas acélkéményeket a szárítókamrák fölé. pénteken mintegy husz kéményt helyeztek el, s így ha az időjárás nem gátolja a munkát szombaton be is fejezik a helikopterrel kéményszerelést. /mti/

17.25/um

--
- 44 -

NA 1740

v

bb 61. máv-volán együttműködés

mm um ie la 1973. július 20.

a vasut és az autóközlekedés tíz évvel ezelőtt megkezdett tervszerű együttműködésének eredményeit értékelték pénteken a máv vezérigazgatóságán a máv és a volán tröszt vezetői.

a két vállalatnak jelenleg 300 közös komplex brigádja működik; ezekben közvetve 18-10 ezer vasutas és közúti fuvarozási dolgozó tevékenykedik. a brigádok évente mintegy 10 millió forintot takarítottak meg a vasúti teherkocsik átlagos tartózkodási idejének, a kocsiállás-pénz és a birságjellegű költségek csökkentésével, és a rakodás meggyorsításával.

az évtized közös munkáját szücs zoltán máv vezérigazgatóhelyettes és dr. zahumenszky józsef volán vezérigazgatóhelyettes méltatta. a két vezérigazgatóhelyettes ezután elismerő okleveleket és jutalmakat adott át a komplex brigádokban részvevő máv, illetve volán-dolgozóknak. /mti/

--

1 vagy követ lennül

bb 62. kapuzárás a gorsiumi nemzetközi régésztáborban - értékes leletek

vid/um kz la 1973. július 20.

tábort bontott pénteken az „inter studex gorsium - 1973., a táci feltáráson dolgozó nemzetközi diáktábor. a műszaki egyetem kisz bizottsága által szervezett diáktábor ötven részvevőjük közöttük harminchat szovjet, lengyel, finn és nyugatnémet fiatal - három hetet töltött gorsiumban, ahol az ásatási munkákban vettek részt dr fitz jenőnek, az istván király múzeum igazgatójának a vezetésével. a fiatalok a római kori városka szentélyétől északkeletre eső területen egy épületet tártak fel. e munka során került elő az idei ásatás legfontosabb lelete, egy 5-6. századból származó germán női sir, amelyben a halott mellett különböző használati tárgyakat, köztük egy különösen értékes aranyozott bronz fibulát találtak.

a nemzetközi diáktábor részvevőit a székesfehérvári budenz házban bucsuztatták, majd a fiatalok egy hetes jutalom kirándulásra indultak az ország nyugati részébe. /mti/

--
- 45 -

17.30/um

bb 64. benke valéria látogatása vas megyében

vid/um fm la

1973. július 20.

benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja, a társadalmi szemle szerkesztő bizottságának elnöke két napos látogatást tett vas megyében. csütörtökön szombathelyen, a megyei pártbizottság székházában kovács antal, az mszmp vas megyei bizottságának első titkára tájékoztatta az iparosodó, s egyre korszerűbb mezőgazdasággal rendelkező megye életéről, eredményeiről és terveiről. benke valéria a megye vezetőinek társaságában a hazai butorszövetgyártás egyik központjába, kőszegre látogatott. felkereste a butorszövetgyárat - ahol szapor kálmán igazgató ismertette az üzem munkáját, - majd látogatást tett egyik határőrőrsön is, ezt követően pedig kőszeg város párt- állami és társadalmi vezetőivel folytatott eszmecserét, s megtekintette a történelmi település nevezetességeit.

pénteken szombathelyen a vas népe című napilap vezető munkatársaival találkozott benke valéria, majd horváth miklós, a szombathelyi városi pártbizottság első titkára tájékoztatta vas megye székhelyének fejlődéséről. a vendég a város vezetőivel együtt felkereste a felszabadulási emlékművet, az épülő derkovits-városrészt, a rekonstrukció alatt álló markusovszky-kórházat és a megyei könyvtárat.

benke valéria a megyeszékhelyről vasvár nagyközségbe, vas megye 400 évvel ezelőtti székhelyére utazott, ahol párt-, tanácsi vezetőkkel és aktivistákkal folytatott eszmecserét. megtekintette az újjáépült községközpontot és a styl ruházati vállalat nemrég nyitott üzemét.

a vasi program a rumi termelőszövetkezetben tett látogatással zárult./mti/

-. -

felhasználható : 19 órától !

bb 66. magyar-koreai baráti találkozó tolna megyében

vid/um kz la

1973. július 20.

tolna megyében magyar-koreai baráti találkozókat tartottak pénteken a koreai háború kirobbantásának 23. és az azt lezáró fegyverszüneti egyezmény aláírásának 20. évfordulója alkalmából. az eseményre székszárdra érkezett koreai vendégek - an gi szon, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa és kim jun gil, a nagykövetség első titkára - meglátogatták a rákospalotai bőr- és műanyagfeldolgozó vállalat székszárdi telepét, este pedig résztvettek a sílagárdon rendezett magyar-koreai szolidaritási gyűlésen. a helyi filmszínházban lezajlott demonstráción csajbók kálmán, a hazafias népfront tolna megyei bizottságának titkára mondott beszédet és felszólalt an gi szon, a kndk magyarországi nagykövetségének tanácsosa is./mti/

17.50/um

-. -
- 46 -

bb 67. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

um la

1973. július 20.

35. szolidaritási ünnepség a nőtanácsnál
36. mezőgazdasági mintavásárok
37. sirkőavatás
38. tudományos értékű hobby
39. nyugalomba vonult a „fehér arany,, uttörője
40. győri ipari kiállítás és vásár
41. dél-vietnami sebesültek a béketanácsnál
42. több csongrádi gazaság befejezte az aratást
43. vállalati támogatással épült lakások szolnokon
44. tarlóégetési bemutató
45. levegőszennyezettség csökkentése
46. megerősítik a sajtó gátjait
47. kolumbiai fogadás
48. tervpályázat eredményhirdetése a vasutas szakszervezetben
49. szegedi élelmiszergazdasági kiállítás
50. magyar-vietnami egészségügyi együttműködési munkaterv
51. megnyitott a somogyi képtár
52. kiállítás a szegedi szabadtéri játékok történetéről
53. idegenforgalmi hivatal szabadkéményes parasztházban
54. diósgyőri ifjúsunkás napok
55. bács-kiskun megyei diákok alkotásai
56. elutazott a cskp pártmunkás küldöttsége
57. bódy irén textiliái
58. diplomáciai hírek
59. bartók szeminárium
60. magyar vezetők fogadták az angol munkáspárti politikusokat
61. máv-volán együttműködés
62. kapuzárás a gorslumi nemzetközi régésztáborban
63. kádár jános fogadta roland le roy-t
64. benke valéria látogatása vas megyében
65. kéményszerelési helikopterrel
66. magyar-koreai baráti találkozó
67. hírjegyzék

/mti/

-. -

- 47 -

18.10/um

M 1830

bb 68. magyar-vietnami egyezmények aláírása

t bc/pá um hi la

1973. július 20.

pénteken délután az országházban befejeződtek a magyar-vietnami tárgyalások

a tárgyalások befejeztével magyar-vietnami közös közleményt és megállapodásokat irtak alá.

a vietnami demokratikus köztársaság párt- és kormányküldöttségének a magyar népköztársaságban tett hivatalos, baráti látogatásáról szóló közös közleményt, valamint a két ország kormánya közötti, a magyar népköztársaság által a vietnami demokratikus köztársaságnak nyújtott hosszú lejáratú hitelek visszafizetésének elengedéséről szóló megállapodást fock jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke és pham van dong, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, a vdk minisztertanácsának elnöke irta alá.

fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese és le thanh nghi, a vdk miniszterelnökhelyettese a vietnami demokratikus köztársaság részére 1974-ben nyújtandó hitelekéről és térítésmentes katonai segélyről, valamint a két ország közötti áruszállításokról és fizetéséről szóló megállapodásokat irt alá.

az ünnepélyes aláírásnál jelen volt kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, losonózi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; apró antal, az országgyűlés elnöke, németh károly, a budapesti pártbizottság első titkára, az mszmp politikai bizottságának tagja; lázár györgy, a minisztertanács elnökhelyettese, az állami tervbizottság elnöke, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, péter jános külügyminiszter, marjai józsef külügyminiszter-helyettes, oláh istván vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, dr. jávor ervin, az országos tervhivatal elnökhelyettese és jakus jenő, a magyar népköztársaság hanoi nagykövete.

ott volt az aláírásnál nguyen co thach külügyminiszter-helyettes, tran sam nemzetvédelmi miniszterhelyettes, nguyen van dao külkereskedelmi miniszterhelyettes, hoang cuong, a vdk budapesti nagykövete, a vietnami párt- és kormányküldöttség tagjai.

/folyt.köv./

- 48 -

18.27/um

N 1850

bb 68. / magyar-vietnami ...1.folyt./um

az aláírást követően fock jenő beszédet mondott:

kedves pham van dong elvtárs!

kedves elvtársak!

a vietnami demokratikus köztársaság párt- és kormányküldöttségének hivatalos, baráti látogatása hazánkban befejezéséhez közeledik. a megbonthatatlan vietnami-magyar barátság e kiemelkedő eseményéről beszélve, meglepéssel állapíthatjuk meg, hogy közös munkánk eredményes volt. hasznos megbeszéléseket folytattunk a vietnami nép nagyszerű győzelem eredményeként vietnamban és indokinában létrejött új helyzetről. mindannyiunk számára fontos nemzetközi kérdésekről tárgyaltunk, és megvizsgáltuk pártjaink, kormányaink és népeink testvéri barátsága, együttműködése további elmélyítésének lehetőségeit.

önök, kedves vietnami elvtársaink, találkozhattak az elmúlt napokban a magyar dolgozókkal, ismerkedhettek hazánk nevezetességeivel, népünk mindennapi életével. bármerre jártak, ipari és mezőgazdasági üzemekben, városainkban és falvainkban, mindenütt tapasztalhatták a magyar nép szívből jövő szeretetét, őszinte barátságát és nagy megbecsülését, amellyel a vietnami népek övezi. népünk büszke arra, hogy a hős, a szorgalmas, a bátor és tehetséges vietnami népet szövetségesének, barátjának, testvérének tudhatja.

a most aláírt közös közlemény és megállapodások egész népünk állásfoglalását bizonyítják: mint eddig, továbbra is kötelességünknek tartjuk, hogy internacionalista, elvtársi segítséget nyújtsunk a nagyszerű vietnami népnek.

támogatunk minden olyan törekvést, mely arra irányul, hogy a párizsi megállapodások szigorú és következetes végrehajtásával délvietnamban is a béke, nyugalom, a nép szabadságát és jogait tiszteletben tartó rend honosodjék meg. joggal bízunk abban, hogy mindez megnyitja az utat vietnam békés egyesítéséhez. a vietnami fegyverszünet létrejöttével napirendre kerül a másik két indokínai ország, laosz és kambodzsa helyzetének rendezése is. meggyőződésünk, hogy indokína népeink szabadon, külső beavatkozás nélkül, maguknak kell dönteniük saját életükről, sorsukról és jövődjükről.

/folyt.köv./

- 49 -

18.32/um

N 1855

bb 68./magyar-vietnami 2.folyt./um

- mi magyarok, a most aláírt nagyjelentőségű megállapodások pontos teljesítésével elősegítjük vietnami elvtársaink munkájának sikerét. Önökkel együtt céltudatosan törekszünk arra, hogy a kibontakozó új helyzetben együttműködésünk újabb, még gyümölcsözőbb formáit találjuk meg, és alakítsuk ki a politikai, gazdasági és kulturális élet minden területén.

kedves pham van dong elvtárs!

kedves vendégeink!

- meggyőződéssel valljuk, hogy a vietnami demokratikus köztársaság párt- és kormányküldöttségének látogatása jelentősen hozzájárult pártjaink, kormányaink szorosabb, eredményesebb együttműködéséhez, népeink testvéri barátságának elmélyítéséhez. Bizonyos, hogy tárgyalásaink jól szolgálták a magyar és a vietnami nép ügyét, hozzájárultak a szocialista közösség egységének, a világ békéjének és biztonságának erősítéséhez. Köszönjük, hogy látogatásukkal megiszteltek bennünket, elhozták hozzánk népük szívből jövő jókívánságait, megosztották velünk a győzelem feletti örömeiket, tájékoztattak bennünket a vietnami demokratikus köztársaság előtt álló nagy feladatokról.

- pártunk központi bizottsága, népköztársaságunk kormánya, egész népünk szívből kíván Önöknek, a vietnami dolgozók pártja központi bizottságának, a vietnami demokratikus köztársaság kormánynak, a testvéri vietnam népének kiemelkedő sikereket a szocializmus építésében, vietnam és egész indokina békéjéért és társadalmi felemelkedéséért, országuk egyesítéséért folytatott igazságos harcokban.

ezt követően pham van dong mondott beszédet:

tisztelt kádár jános elvtárs!

tisztelt losoczi pál elvtárs!

tisztelt fock jenő elvtárs!

kedves elvtársak!

a vietnami dolgozók pártja, a vietnami demokratikus köztársaság kormánya, az egész vietnami nép nevében szeretnék köszönetet mondani az mszmp központi bizottságának, a magyar népköztársaság kormánynak és a testvéri magyar népnek az általunk imént aláírt dokumentumokért, s azért a nemes és értékes segítségért, amelyet Önök mindaddig nyújtottak népünknek, kifejezésre juttatva népük magas, internacionalista gondolkodását.

/folyt.köv./

18.40/um

- 50 -

NA 1900

bb 68. / magyar-vietnami ...3.folyt./um

a rövidesen nyilvánosságra kerülő közös közlemény teljes mértékben tükrözi fogja a vendégszerető, gyönyörű magyarországon tett látogatásunk szép eredményeit.

kedves elvtársak!

az elmúlt napokban nagyszerű élményekben volt részünk. párt- és kormány küldöttségünknek a magyar párt- és állami vezetőkkel folytatott tárgyalásai, a kommunisták közötti elvtársi megbeszélések, a vörös csepeli forró hangulatu nagygyűlés, a magyar nők országos tanácsánál tett látogatásunk, az agárdi állami gazdaságban, a székesfehérvári könnyűfémműben, fejér megyében és székesfehérváron, a nagyszerű magyar nép híres és egykori fővárosában való találkozásaink a magyar emberekkel felejthetetlen élményt jelentenek számunkra. engedjék meg, hogy itt elmondjam Önöknek az állami gazdaság dolgozóival való találkozásunk történetét. mélyen meghatótt bennünket, amikor az állami gazdaságba érve a következő szövegű jelmondatot láttuk meg: „forrón üdvözljük vietnami elvtársainkat!”, az állami gazdaság takarmánykeverő üzemében tartott röpgyűlésen elmondhattam: köszönöm magyar testvéreinknek, hogy elvtársaiikként fogadtak bennünket. bár országaink nagyon messze vannak egymástól, lehetséges, hogy népeinknek nagyon eltérőek a szokásaik, de ez még jobban kiemeli közelségünket és összeforrottságunkat, önfeláldozóan harcoltunk és harcolunk az emberiség legszebb álma, a szocializmus és kommunizmus megvalósulásáért. harcostársak vagyunk, akiknek legyőzhetetlen ereje a marxizmus-leninizmusban, a proletár internacionalizmusban rejlik. a vietnami nép mindig a magyar nép hű elvtársa volt, s harcostársa lesz a jövőben is.

a székesfehérvári könnyűfémműben rendezett gyűlésen elmondhattam: „a magyar elvtársak azt szokt mondani, hogy csak termőföldjük és bauxitjuk van. én úgy gondolom, hogy Önöknek ennél sokkalta drágább kincsük is van: a magyar ember, a magyar nemzet, amelynek dicsőséges történelmi múltja, hagyományai vannak, nincs hiányában a bátorságnak és józkásznak, a forradalmi lelkesedésnek, az alkotó tehetségnek: a magyar nép most saját sorsának kiváncsi, csodálatos eredményekkel büszkélkedhet a gazdasági, kulturális, a társadalmi élet területén, sikeresen halad előre a szocializmus teljes felépítésének útján.

/folyt.köv./

- 51 -

18.45/um

NA 1900

bb 68. /magyar-vietnami ... 4.folyt./um

kedves évtársak!

kívánom párt- és kormányküldöttségünk valamennyi tagja nevében, hogy a magyar munkásosztály, az egész magyar nép a magyar szocialista munkáspárt vezetésével, amelynek élén a tisztelt kádár jános elvtárs áll, ragyogó sikereket érjen el hazájának, a szocialista közösségnek és az emberiség közös nagy ügyének szolgálatában.

mindenütt, amerre jártunk, magyar elvárásaink őszinte kívánságukat kérték tolmácsolni vietnam népének, hogy sikeres folytatása a párizsi megállapodások végrehajtásáért folytatott küzdelmet s újabb győzelmeket érjen el dicsőséges forradalmi harcában.

kedves elvtársak!

szeretném kifejezni őszinte köszönetünket jókívánságaiért, s leszögezni, hogy a vietnami nép határozottan végre fogja hajtani a párizsi megállapodást, s erélyesen követeli az amerikai egyesült államoktól és a saigoniadminisztrációtól, hogy ugyanígy járjon el. ugyanakkor éberséget kell tanusítanunk. folytatni fogjuk küzdelmünket, hogy megtartsuk és megszilárdítsuk a békét, fokozzuk északon a szocializmus építését, hogy megvalósítsuk dél függetlenségét és demokráciáját, hozzájárulva vietnam békés újjáegyesítéséhez és megvédéséhez, délkeletázsiban és az egész világon a béke megszilárdításához.

bizonyos, hogy a magyar népnek és a többi testvéri szocialista ország népeinek, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalomnak, valamint az egész haladó emberiségnek hatalmas támogatását és értékessegítségét élvezve a vietnami nép győzni fog és ezzel legméltóbban járul hozzá, a világ népeinek nagy ügyéhez; a béke, a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a szocializmus ügyéhez.

végezetül szeretném kifejezni őszinte köszönetünket azért a kedvező lehetőségért, hogy sok értékes tapasztalatot szerezhettünk önöktől, magyar kommunistáktól, akik állandóan és önfeláldozóan küzdenek a magyar nép boldog jövőjéért. /mt1/

- 52 -

18.51/um

MA 1905

bb 69. időjárásjelentés

mm/um la

1973. július 20.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. július 20-án, pénteken 19 órakor:

több órás napsütés

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, legfeljebb egy-két helyen záporosó, zivatar. időnként megélnékül nyugati-délnyugati szél. az évszaknak megfelelő hőmérséklet. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 26-30 fok között. /mt1/

felhasználható 20.30 óra után !!

bb 70. megkezdődtek szegedi szabadtéri játékok előadásai

vid/um fm la

1973. július 20.

péntken szegeden szemmeláthatóan megnőtt a város idegenforgalma. a fesztiváli hangulatot tükröző, fellobogózott utcákon sorra érkeztek az ország különböző vidékeiről a különautóbuszok, a személygépkocsik százai. jugoszláviai, csehszlovákiai, ausztriai turisták gépkocsijai foglalták el a belvárosi autóparkoló helyeket. a vendégek napközben felkeresték a különféle kiállításokat, a tiszaparti halászcsermákat és strandokat.

a nap legjelentősebb szegedi eseményének, a szabadtéri játékok megnyitásának alkalmából délben sajtótájékoztatót tartottak a nyitó előadást, madách „mózes”, -ét színpadra állító művészeti vezetők a játékok igazgatóságán.

ismertették, hogy a budapesti nemzeti színház műsorán már hatodik éve nagy sikerrel szereplő művet most 275. alkalommal adják elő, ezáltal a szegedi színpad és a környezet speciális méretelhez igazított adottságokkal élve, itt a cselekmény formálásában hangsúlyozottan szerepel a nép; a tömeget jelentő néma szereplők valamennyien fontos partnerei a színészeknek. közreműködnek a darabban a budapesti nemzeti színház stúdiójának és a szegedi egyetemi színpadnak a tagjai is. a színpadra lépő minden szereplő szinte koreografált mozgás szerint jelenik meg a téren, a sziklás tájat idéző díszletek között. a rendezés törekvése, hogy madách nagy drámai gondolatai játsszák a főszerepet. /folyt.köv./

- 53 -

19.07/um

MA 1925

bb 70. / megkezdődtek ...folyt./um

este a dóm-téren dr. biczó györgy, szeged város tanácselnöke köszöntötte a nézőteret zsúfolásig megtöltő közönséget, a társadalmi és közélet számos vezetőjét, majd ünnepélyesen megnyitotta a szabadtéri játékok 1973. évi előadássorozatát.

madách „mózes”, című műve marton endre rendezésében került bemutatásra. a díszleteket varga mátyás, a jelmezeket schaffner judit tervezte, a kísérőzenét durkó zsolt komponálta. a főbb szerepeket sinkovits imre, avar istván, sinkó lászló, szokolay ottó, szirtes ádám, agárdy gábor, gelley kornél, kohut magda, csernus mariann, császár angéla játszotta.

madáchnak ezt a drámai költeményét augusztus 22-én és 28-án is előadják a dóm-téren.

a szabadtéri játékok keretében 21-én, szombaton a szegedi nemzetközi szakszervezeti néptáncfesztivál gálaestjét tartják meg „hegyen völgyön lakodalom”, címmel./mti/

--

bb 71. ünnepi hangverseny a lengyel kulturában

mm um la

1973. július 20.

Lengyelország újjászületésének nemzeti ünnepe alkalmából péntek este ünnepi hangverseny volt a lengyel kulturában. a műsorban roman jablonski csellóművész és krystyna borucinska zongoraművésznő működött közre. a hangverseny en megjelent tadeusz hanuszek budapesti lengyel nagykövete. /mti/

--

ubb 72. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

um la

1973. július 20.

- 68. magyar-vietnami egyezmények aláírása
- 69. időjárásjelentés
- 70. szegedi szabadtéri játékok
- 71. hangverseny a lengyel kulturában
- 72. hírjegyzék

--
- 54 -
- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő : burján sándor
ügyeletes szerkesztő : koncz antal
szerkesztők: halasi györgy, lakatos erzsébet

21.05/um

MA 2/10
m